

H/217 1938 13684
Vasárnap mellékeljük a lexikon bekötési tábláját!

Strana 12 oldal

Postarına plaćena u gotovom!

Cena - ára 1 dinár

Regyei Ujság

Noviszád, 1938 október 1, szombat

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSO

19. évfolyam 267. szám

Csehszlovákia elfogadta:

Ki kell üríteni

október 7-ig a szudétanémet vidéket

A vegyeslakosságú területeken november végéig lesz népszavazás

Három hónapon belül meg kell egyezni a lengyel és magyar követelések ügyében

Teljes megegyezéssel végződött a müncheni négyhatalmi értekezlet

Münchenből jelentik (A. A.): A Németország, Olaszország, Franciaország és Nagybritannia vezető államférfiai közötti tanácskozások, amelyek csütörtök délben kezdődtek, éjfél után értek véget és a következő okiratokkal nyertek megerősítést:

NÉMETORSZÁG, NAGYBRITANNIA, FRANCIAORSZÁG ÉS OLASZORSZÁG KÖZÖTT 1938. SZEPTEMBER 29-ÉN MÜNCHENBEN MEGKÖTÖTT EGYZEMÉNY

Németország, Nagybritannia, Franciaország és Olaszország tekintetbe véve az egyezményt, amely elvben már megvolt a szudétanémet területek átengedése tekintetében, megegyeztek az átadás következő feltételei és módzatai tekintetében, valamint azokról az intézkedésekről, amelyeket ezzel kapcsolatosan foganatosítani kell és kijelentik, hogy mindegyik magáért felelős a jelen egyezményből folyó szükséges lépések végrehajtásáért.

1. A kiürítés október 1-én kezdődik.

2. Németország, Nagybritannia, Franciaország és Olaszország megegyeznek abban, hogy ezt a kiürítést október 10-ig végre kell hajtani, még pedig a meglévő intézmények megsemmisítése nélkül, azzal, hogy a csehszlovák kormányt teszik felelőssé, hogy a kiürítést a meglévő intézmények legkisebb rongálása nélkül átadják.

3. A kiürítés módzatait részleteiben az a nemzetközi bizottság állapítja meg, amelynek tagjait Németország, Nagybritannia, Franciaország, Olaszország és Csehszlovákia kiküldöttei képezik.

4. A német csapatok október 1-én fokozatosan megkezdik a tulajdonrészt németek által lakott területek megszállását. A mellékelt térképen négy vonalban megjelölt területeket a német csapatok a következőképpen szállják meg: az »1«-el jelölt részt október 1-én és 2-án, a »2«-vel jelölt területet október 2-án és 3-án, a »3«-al jelölt területet 3-án, 4-én és 5-én és a »4«-el jelölt részt október 6-án és 7-én. A kiküldött nemzetközi bizottságnak azonnal meg kell állapítania azokat a tulajdonrészt németek által lakott területeket, amelyek nincsenek a feltüntetett négy területen és ezek megszállását október 10-ig kell befejezni.

5. A 3. pontban megállapított nemzetközi bizottságnak ki kell jelölnie azokat a területeket, ahol népszavazást kell tartani. Ezeket a területeket a népszavazás végrehajtásáig nemzetközi egységek szállják meg. Az említett bizottság fogja előírni a népszavazás módzatait is, amihez alapul a saarvidéki népszavazás módzatai szolgálnak. A bizottság állapítja meg a népszavazás napját is. Ez a nap azonban nem lehet később november utolsó napjánál.

6. A végleges határmegállapítást nemzetközi bizottság végzi. A bizottságnak joga lesz javaslatot tenni a nagyhatalmaknak, Németországnak, Nagybritanniának, Franciaországnak és Olaszországnak, hogy bizonyos kivételes esetekben jelentéktelen eltérést tegyen a szigorú néprajzi vonal alapján megállapítandó határtól, azokon a vidékeken, amelyeket népszavazás nélkül adnak át.

7. Biztosítják az optálás jogát részére, akik az átengedett területekről át akarnak költözködni vagy az átengedett területekről el akarnak költözni. Az opciót hat hónapon belül kell végrehajtani, még pedig az egyezmény aláírásának napjától számítva. Az optálások részletes feltételeit vegyes német-csehszlovák bizottság fogja megállapítani, amely egyúttal kidolgozza a lakosság kicserélését megkönnyítő eljárást és tisztázza azokat a kérdéseket, amelyek a kicserélés következtében előállnak.

8. A csehszlovák kormány az egyezmény aláírásától számított négy héten belül elbocsátja a zászlók alól a katonai és rendőri egységekben levő szudétanémeteket, akik ez egységekből ki akarnak lépni. Ugyanezen idő alatt szabadlábba helyezi a csehszlovák kormány az összes szudétanémeteket, akiket politikai tettek miatt fosztottak meg szabadságuktól.

(Kelt Münchenben 1938 szeptember 29-én. Aláírások.)

KIEGÉSZÍTŐ NYILATKOZAT:

A négy hatalom kormányfői kijelentik, hogy a Csehszlovákiában levő lengyel és magyar kisebbség ügye, amennyiben az érdekeltektől államok három hónapon belül nem jutnának megegyezésre ebben a kérdésben, a mostani találkozáson megjelent négy hatalom kormányfői újabb találkozásának fogja tárgyát képezni.

(Kelt Münchenben, 1938 szeptember 29-én. Aláírások.)

Melléklet az egyezményhez: Öfelsége az Egyesült Brit királyság királyának kormánya és a francia kormány ehhez az egyezményhez annak alapján járultak hozzá, hogy megmaradnak az ez év szeptember 19-i angol-francia javaslat 6. szakaszában foglalt ajánlatnál az új csehszlovák határok nemzetközi biztosítása tekintetében ki nem hívott támadás esetére. Amint rendezik a Csehszlovákiában levő lengyel és magyar kisebbség kérdését, Németország és Olaszország a maguk részéről is csatlakoznak a Csehszlovákiának nyújtandó biztosítékhoz. (Kelt Münchenben, 1938 szeptember 29-én. Aláírások.)

Kiegészítő nyilatkozat: A jelenlevő négy kormányfő megegyezett abban, hogy a mai egyezmény alapján működő bizottság tagjai a német külügyminisztérium államtitkára, Anglia, Franciaország és Olaszország berlini nagykövetei és a csehszlovák kormány által kinevezendő kiküldött lesz. (Münchenben 1938 szeptember 29-én. Aláírások.)

Kiegészítő nyilatkozat: Mindazon kérdésekben, amelyek a területátadásból kifolyóan felmerülnek, a nemzetközi bizottság lesz illetékes. (Münchenben, 1938 szeptember 29-én. Aláírások.)

Határváltoztatás fegyveres erőszak nélkül

Az egyezmény aláírása

Münchenből jelentik: Az éjszaka 12 óra 28 perckor Hitler kancellár elsőnek írta alá a nagyjelentőségű világtörténelmi okiratot, amely a négy államférfi nyolcórás tanácskozása után jött létre. A megegyezés lényege az, hogy a szudétánemet vidékeket október 1-étől október 10-éig ki kell üríteni. A magyar és a lengyel nemzetiség tekintetében az egyezmény 3 hónapi határidőt szab arra, hogy az érdekelt kormányok, tehát a magyar, a lengyel és a prágai kormány a területek és a nemzetiségek dolgában megegyezzenek. Ha ez nem történne meg 3 hónap alatt, akkor a négy főhatalom a magyar és a lengyel kérdés ügyében új értekezletre ül össze. Kijelenti az egyezmény azt is, hogy az olasz és a német kormány csak akkor garantálja az új cseh állam határait, ha a magyar és a lengyel nemzetiségek ügyét már rendezték.

A pótegyezmények aláírása

A nagyjelentőségű történelmi okmány aláírásának tényét fényképek örökítették meg Hitler dolgozószobájában, a Vezérházban. Az egyezmény aláírása előtt az okmányt még egyszer felolvasták. A pótnyilatkozatok tartalmáról rövid tanácskozás folyt, majd megkezdődött az aláírás. Miután minden részletkérdést tisztáztak, a főegyezményhez hasonló sorrendben írták alá a lengyel és a magyar nemzetiségi kérdéssel, Csehszlovákia megmaradt részének biztosításáról és az egyezményben megállapított nemzetközi bizottság összetételéről szóló pótiratokat. A külföldi vendégek ezután Hitler kérésére beírták nevüket az aranykönyvbe. (A. A.)

A kiűritendő területek

Berlinből jelentik (A. A.): Beavatott német helyen úgy tudják, hogy azok, a megegyezés 4 pontjában említett túlnyomórészt német területek, amelyeket a németek október 1-én kezdenek megszállni és megszállásukat október 7-én befejezik, lényegileg a következő vidékeket foglalják magukban:

Az a területszakasz, amelyet október 1-én és 2-án szállnak meg a németek, a délnyugati csehszlovák határtól a Cseh erdő déli részéig illetve Passautól és Linztől északra terjed.

A második területszakasz, amelyet a németek október 2-án és 3-án szállnak meg, Csehszlovákia északi határán húzódik és magában foglalja többek között Bodenbachot, Tetschent, Friedlandot, Rumburgot, stb.

A harmadik területszakasz, amelyet a németek 3-án, 4-én és 5-én vesznek birtokba, elsősorban az égeri tartományt foglalja magában. Itt vannak a világhírű fürdőhelyek, mint Karlsbad és Marienbad, továbbá az utóbbi időben sokat emlegetett Grasslitz városka és Asch.

A negyedik területszakasz, amelyet október 6-án és 7-én szállnak meg, Csehszlovákia északkeleti, sziléziai határán fekszik. Itt van többek között Jaegerndorf, Friedenthal és Freiwaldau községe is. (A. A.)

Az egyezményt közlik a berlini csehszlovák követtel

Münchenből jelentik: A megegyezésről szóló közleményt nyomban elküldték a prágai kormánynak. Még mielőtt ez megtörtént volna, Daladier és Chamberlain fogadták Manthey berlini csehszlovák követet, akivel ismertették az egyezmény létrejöttét.

Az éjszakai megbeszélések befejezte után Chamberlain és Daladier Neurath báró kíséretében a Regina Palast szállóba mentek, ahova 1 óra 36 perckor érkeztek meg. A szálló előcsarnokában, valamint végig a lépcsőn az első emeletig a rohamcsapatok tagjai álltak díszőrséget. Az utvonalon és az előcsarnokban egybegyűlt közönség és az újságírók melegen ünnepelték Chamberlaint, Daladiert és Neurath bárót.

Béke!

Az egyezmény létrejöttének híre még az aláírás előtt elterjedt Münchenben és a helyzet egyik pillanatról a másikra tökéletesen megváltozott. A godesbergi találkozó óta a háboru réme kísértett, a megegyezés hírére azonban eltűnt minden sötétenlátás és csak egy szót lehetett hallani: Béke!

Hitler legnagyobb diadala

Mint a német távirati iroda jelenti, angol és francia körökben fenntartás nélkül elismerik Mussolini és Hitler békeakarátát, akiknek — Chamberlannel és Daladier-vel együttműködve — sikerült elhárítani a legnagyobb veszedelmet, amely Európát a világháboru

óta fenyegette. Angol és francia politikai körökben kijelentik, hogy Hitler a közvetlen tárgyalások politikájával csütörtökön legnagyobb diadalát aratta. Ezenkívül az a nagy siker is osztályrészéül jutott, hogy világos és meggyőző tárgyalás segítségével, Mussolini-től támogatva meggyőzte az államférfiakat arról, hogy Prágának — az európai népcsaládok gyümölcsöző együttműködése érdekében — végérvényesen le kell mondani a szudétánemet területekről.

Francia és angol politikai körökben kijelentették továbbá, hogy ilyen nagy egységnek és megértésnek ilyen súlyos kérdésben és ilyen drámai körülmények között ma még beláthatatlan hordereje van. A jövőben München kiindulópont lehet minden olyan törekvés irányában, amely az új Európát akarja felépíteni.

Az egyezmény hatása Londonban

Londonból jelentik: Az angol sajtó megkönnyebbüléssel s megnyugvással üdvözli az egyezményt. A legtöbb lap hangsúlyozza, hogy az egyezmény a magyar és a lengyel nemzetiségi kérdések elintézését is kiköti.

A londoni színházakban és mulatókban felbeszakították az előadást és a színpadról hirdették ki a megegyezés létrejöttét. A közönség percekig tombolva éltette Chamberlaint. Az uccákon örömitas tömegek hullámzottak. A Szent Mihály templomban tartott esti könyörgő istentiszteleten a canterbury érsek mondott rövid imát. Chamberlain miniszterelnök feleségét, aki szintén résztvevett az istentiszteleten, a tömeg lelkesen ünnepelte.

Angol sajtókörökben valószínűnek tartják, hogy a király Chamberlainnek a legmagasabb angol kitüntetést, a térszalagrendet adományozza. Ugyancsak térszalagrendet kapott annakidején Chamberlain féltestvére, Sir Austin is a locarnoi szerződés megkötéséért.

AREMELKEDÉSEK A LONDONI TÖZSDÉN

Londonból jelentik: A City hangulata már a megegyezés hírének

megérkezése előtt jelentékenyen megjavult. A londoni értéktőzsdén jegyzett papírok árai csúfőrtökön több, mint kétmillió fonttal emelkedtek.

Mussolini elutazott Münchenből

A négy államférfiu közül elsőnek Mussolini utazott el Münchenből. A tanácskozások befejezése után Mussolini Hitler kíséretében a főpályaudvarra hajtatott. Utközben a lakosság szünni nem akaró lelkesedéssel éljenezte őket. A Duce beszállt különvonatába és kocsija ajtajában szívélyes bucsút mondott Hitlernek. Ezután Göringtől bucsuzott el, majd a kocsiját ablakához lépett és a lassan induló vonatból még sokáig visszaintegetett. Hitler megbízásából Dörnberg protokollfőnök kísérte el a határig Mussolinit.

Prágába vitték a kiűritési tervet

A Reuter-iroda müncheni jelentése szerint a Münchenben tartózkodó csehszlovák küldöttség tagjai a kiűritési tervet a mellékelt térképekkel együtt repülőgépen Prágába vitték. A tervet úgy dolgoztok ki, hogy a visszavonuló csapatok között nem kell összeütkezésről tartani.

Olasz körökben megjegyzik, hogy a müncheni értekezlet újabb bizonyítéka a felelős államférfiak közvetlen tanácskozásai hasznosságának. (A. A.)

Münchenből jelenti az Avala: Az éjszakai tanácskozáson aláírt egyezmény szövegét átadták dr. Mastny berlini csehszlovák követnek, aki nyomban Prágába repült. Prágában azonnal összeült a minisztertanács, hogy határozzon a csehszlovák kormány válaszárol.

Határváltoztatás erőszak nélkül

Londonból jelenti az Avala: A Times a müncheni értekezletről szóló cikkében többek között ezeket írja:

— Ime, annyi hősies ellenállás után megtörtént a határok megváltoztatása fegyveres erőszak alkalmazása nélkül.

MUSSOLINI A BÉKE BARÁTJA

Münchenből jelenti a Havas-iroda: Olasz körökben rámutatnak arra a fontos szerepre, amelyet a Duce a müncheni tanácskozáson játszott. Bár a Duce elvben

Hitlert támogatta, ugyanakkor sikeresen közvetített Hitler, Chamberlain és Daladier között is. Mussolini tehát — mondják olasz körökben — nemcsak Németország, de a béke hí barátjának is bizonyult. (A. A.)

Megmentették az európai békét

Bismarck arcképe alatt írták alá a müncheni egyezményt – Hitler köszönete a megjelent kormányfőknek – Chamberlain tegnap délben még tárgyalt Hitlerrel – Nagy lelkesedéssel bucsuztatta München népe Chamberlaint és Daladiert

Münchenből jelenti a Havas-iroda: Az éjszaka az olasz küldöttség tagjai nagy derűsenlátással nyilatkoztak nemcsak a négyes értekezlet végeredménye, hanem általában a nemzetközi helyzet tekintetében is. Az olasz küldöttség azon a nézeten van, hogy a négy nagyhatalom vezetőinek ez az első közvetlen megbeszélése kedvező kihatással lesz az európai események további alakulására is.

— A felelős államférfiak közvetlen tárgyalása — mondják az olasz küldöttség körében — mindig a legjobb diplomáciai módszer, mert a legjobb és legközvetlenebb eredményekkel jár. Ez a módszer sikerrel alkalmazható más fontos európai kérdések megoldásánál is. (A. A.)

CSÁKY GRÓF MUSSOLININÁL

Münchenből jelenti: Mussolini olasz miniszterelnök csütörtökön két ízben is fogadta Csáky István gróf rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert, aki mint a magyar kormány megfigyelője tartózkodik Münchenben. Csáky gróf péntek délben elhagyta München és repülőgépen visszatért Budapestre.

Az éjszakai tanácskozásokon Daladier azt indítványozta, hogy a müncheni és londoni csehszlovák követet is hívják meg a tanácskozásokra, ezt az indítványt azonban elutasították.

HITLER, MUSSOLINI ÉS GÖRING A TÉRKÉPET NÉZIK

Münchenből jelenti (A. A.): A Stefani-iroda tudósítója közli:

Az esti tanácskozásokat 8 óra 30 perckor félbeszakították. Daladier és Chamberlain ekkor elhagyták a tanácskozótermet, ahol Hitler és Mussolini maradt hátra. Ekkor bejött a terembe Göring is. A kívül tartózkodók láthatták, amint Hitler, Mussolini és Göring a nagy térképet tanulmányozzák, amelybe a tanácskozások folyamán az egyes kerületek határát belerajzolták.

Sir Horace Wilson a következőket mondotta a Reuter-iroda munkatársának:

— Délről kezdve ugyyszólván szünet nélkül dolgoztunk. A megbeszélések nagyon barátságos szellemben folytak.

Chamberlain és Daladier este 10 órakor tértek vissza a Vezérházba, hogy folytassák a tanácskozásokat Hitlerrel és Mussolinival. A két tanácskozás közti szünetben Chamberlain Masaryk londoni és Mastny berlini csehszlovák követet fogadta. (A. A.)

Az ünnepélyes aláírás

Münchenből jelenti (A. A.): A müncheni Vezérpalotában folyó tárgyalások nyolc óránál tovább tartottak és amikor elkészült két példányban a négy hatalom megegyezése, valamint Csehszlovákia néprajzi térképe, amit az egyezményhez mellékeltek, mint a jegyzőkönyv kiegészítő részét, amely feltünteti az átadandó szudétanémet területeket, éjfél után 28 perckor Hitler vezér írta alá elsőnek a megegyezést.

Ezután írták alá az egyezményt Chamberlain brit miniszterelnök, Mussolini olasz kormányelnök és Daladier francia miniszterelnök. Ebben a pillanatban felvillantak a fotóriporterek magnéziumlámpáinak fényei, hogy megörökítsék azt a történelmi jelentőségű pillanatot, amikor a legnagyobb európai hatalmak vezető államférfiai a csehszlovák válság kérdéseire a befejező pontot tették. Hogy az aláírás ünnepi fényt emeljék, még az egyezmény végleges felolvasása előtt a Vezér dolgozószobájába jöttek mindazok, akik résztvettek a megbeszéléseken.

Kényelmes karosszékekben, a nagy kandalló körül félkörben elhelyezett kerekasztalnál, amely felett Bismarcknak, az első német kancellárnak arcképe függött, ült a négy kormányfő, mindegyik a maga munkatársaival. A körben többek között látni lehetett Ciano gróf olasz külügyminisztert, von Ribbentrop birodalmi külügyminisztert, Legert, a francia külügyminisztérium főtájtárát, Sir Horace Wilson, továbbá Franciaország, Olaszország és Nagybritannia londoni nagykövétét.

Német részről az ünnepélyes aktusnál Göring tábornagy, porosz miniszterelnök, Hess Rudolf az elnök helyettese, von Neurath birodalmi miniszter, a titkos tanács elnöke, von Weisacker német államtitkár és más előkelőségek vettek részt.

Dr. Schmidt követségi tanácsos német és angol nyelven, Francois-Poncet berlini francia nagykövet pedig franciául olvasta fel az egyezmény szövegét. Az egybegyűlt urak az egyezmény felolvasása után még megbeszéltek a függelékek kérdését, majd megkezdődött az aláírás. Miután a még nyílt kérdéseket is megbeszéltek, alá írták a lengyel és magyar kisebbségről szóló jegyzőkönyvet, az új cseh állam határát biztosító, valamint a nemzetközi bizottság felállításáról szóló jegyzőkönyvet.

A konferencia befejezése után Daladier Chamberlainnel körülbelül egy óra hosszat beszélt még. Azt hiszik, hogy ekkor tárgyalták meg azt a szöveget, amelyet a csehszlovák kormányhoz juttattak el a létrejött egyezmény ügyében.

A megjelent kormányfők Hitler kérésére aláírták a Vezérpalota aranykönyvét.

Éjfél után félkettőkor az összes formalitásokat elintézték már, mire Hitler szívélyes szavakkal elbucsuozott a kormányföktől. Együttal a német nemzet nevében háláját juttatta kifejezésre fáradozásukért és hozzáfűzte, hogy az ő népeik is bizonyára ugyanolyan szerencsések lesznek, mint a német nép, hogy ez a válság így elsimult. A Vezér ezután barátságosan kezét fogott Mussolinival, Chamberlainnal és Daladierral.

Chamberlain a maga nevében kijelentette, hogy személyére nézve nagy öröm volt Münchenbe jönni és meg van győződve arról, hogy az angol nemzet osztozik azokban az érzelmekben, amelyeket Hitler kifejezésre juttatott. A Vezér ezután újlag elbucsuozott a három kormányfőtől és kíséretük tagjaitól.

A kormányfők szállodáikba mentek, Mussolini pedig Hitler kíséretében a pályaudvarra hajtattott.

Chamberlain és Daladier elutazása

Münchenből jelenti: Chamberlain miniszterelnök délben fél egykor tért vissza szállójába. Lakosztályában kíséretével együtt villásreggelin vett részt, majd pontban 2 órakor újból elhagyta a szállót. A szálló előcsarnokában és az uccán óriási tömeg gyűlt egybe és nagy lelkesedéssel éltette az angol miniszterelnököt, aki az elmúlt két nap alatt Németországban a legnagyobb népszerűsége tett szert.

Chamberlain Ribbentrop külügyminiszter kíséretében hagyta el a szálló épületét és a repülőtérre hajtattott, ahol a rohamosztagosok diszszáza fogadta. Chamberlain az angol nemzeti himnusz hangjai mellett lépett el a diszszáza előtt, majd

kiséretével együtt beszállt a repülőgépbe. A gép 2 óra 25 perckor hagyta el München.

Daladier francia miniszterelnök délben egy órakor Ribbentrop külügyminiszter kíséretében távozott el szállójából és az ujjongó néptömeg sorfala között a repülőtérre hajtattott. Utközben barátságosan integetve köszöntö meg az üdvözlést. A repülőtéren felsorakozott rohamosztagos diszszáza zenekara a Marseillaise hangjaival fogadta a francia miniszterelnököt, aki ellépett a diszszáza arcéle előtt, majd a repülőgéphez lépett. Előbb kíséretének tagjai szálltak be. Daladier utolsó-nak maradt és még az ajtóból is szívélyesen bucsut intett az öt igen

nagy lelkesedéssel ünneplő tömegnek.

DALADIER ÜNNEPLÉSE MÜNCHENBEN

Münchenből jelenti: Daladier szállása előtt egyre nagyobb tömegek gyűltek össze és lelkes rokonszenvűntetést rendeztek a francia miniszterelnök mellett. A tömeg ismételt hívására Daladier dolgozószobájának nyitott ablakából mosolyogva integetett a tömegnek, amire a tüntetők lelkesedése még jobban fokozódott.

Daladier a német távirati iroda munkatársának a következő nyilatkozatot adta:

— Azt hiszem, hogy a müncheni találkozó történelmi dátumot jelent Európa életében. Nagy örömmel állapítottam meg, hogy Németországban nem éreznek gyűlöletet vagy ellenségeskedést Franciaország iránt. Legyen meggyőződve arról, hogy a franciák sem táplálnak ellenséges érzelmeket Németországgal szemben. A két népnek meg kell értenie egymást.

DALADIER ELISMERÉSSEL NYILATKOZOTT HITLERRŐL

Münchenben nagy figyelmet keltett, hogy Daladier igen nagy rokonszenvvel nyilatkozott Hitlerrel. A két államférfi kölcsönösen megnyerte egymás becsülését. Daladier Hitlerrel való távozásakor látható meggyőződéssel elismerő szavakat mondott a német kancellárról, akiben őszinte, határozott, jószándéku és becsületes államférfit ismert meg.

A NEMZETKÖZI BIZOTTSÁG BERLINBE UTAZOTT

Müncheni diplomáciai körökből eredő értesülés szerint a megegyezés 5. pontjában említett nemzetközi alakulatok, amelyek a nemzetközi bizottság által megállapított területen a népszavazás lezártaig a rendet fenntartják, a brit frontarcosok alakulatai mellett a francia frontarcosok csapataiból állnak.

A nemzetközi bizottság tagjai egyébként péntek délelőtt fél 11-kor repülőgépen elutaztak Münchenből Berlinbe. A bizottság Anglia, Franciaország és Olaszország berlini nagyköveteiből, Weiszaecker német külügyi államtitkárból és egy cseh megbízottból áll. A bizottság első ülését péntek délután tartotta Berlinben.

SZABADSÁGOLJÁK A FRANCIA TARTALÉKOSOKAT

Párisból jelenti: A Paris Midi értesülése szerint Daladier visszaérkezése után szombaton vagy legkésőbb vasárnap összeül a minisztertanács. A lap úgy tudja, hogy a francia kormány szabadságolja a közelmúltban behívott tartalékosokat. E rendelkezés végrehajtására azonban valószínűen csak a szudétanémet terület teljes kiürítése és átadása után kerül sor.

„Németország és Anglia nem akar föbbé egymás ellen háborút viselni“

Münchenből jelentik: Hitler és Chamberlain péntek délelőtti megbeszélése után a következő közös nyilatkozatot hozták nyilvánosságra:

— A mai nap folyamán újabb megbeszélést folytattunk s egyet értünk abban, hogy a német-angol kapcsolatok kérdése elsődrendű fontosságú mindkét állam és Európa szempontjából. A tegnap este aláírt egyezményt és a német-angol flottaegyezményt népeink ama kívánságának jelképül tekintjük, hogy a két nép sohasem akar többé egymás ellen háborút viselni. Határozott szándékunk, hogy az országainkat érdeklő más kérdéseket is a megbeszélések módszerével intézzük el és továbbra is azon fáradozunk, hogy a véleményeltérések esetleges okait kiküszöböljük és ezen az úton hozzájáruljunk az európai béke biztosításához.

Uj békekorszak kezdődik

Párisból jelentik: A francia sajtó megállapítja, hogy a müncheni értekezlet Európa történetében döntő fontosságú fordulópontot jelent és nagy nemzetközi együttműködés kiindulópontjává vált. Francia részről nagy elismeréssel adóznak Mussolininak, aki ugyan mint Németország hű szövetségese lépett fel, de mindent elkövetett, hogy közelebb hozza egymáshoz a francia, angol és német szempontokat.

A FÉLHIVATALOS PETIT PARISIEN MEGÁLLAPITJA, HOGY A HÁBORU VESZÉLYE ELHÁRULT ÉS EURÓPÁBAN UJ BÉKEKORSZAK KEZDŐDIK.

Milyen engedményekre lett volna hajlandó Csehszlovákia?

A beográdi csehszlovák követség nyilatkozata a müncheni egyezmény aláírása előtt

Beográdból jelenti az Avala: A beográdi csehszlovák követség a következők közlésére kért fel bennünket:

»A csehszlovák köztársaság kormánya még a müncheni konferencia előtt hozzájárult újabb engedményekhez. Elhatározta, hogy átadja Németországnak azokat a területeket, ahol a lakosság ötven százaléknál nagyobb része német, olyan határokat követelve a maga részére, amelyek biztosítanák Csehszlovákia számára az életképességet és a védelmet. Nem fogadhatja el azonban ezenfelül még a népszavazást is a cseh többséggel bíró területeken, sem pedig a teljesen csehszlovák területeken, amint azt Hitler követelte, katonai természetű érvekre hivatkozva.

Csehszlovákia elfogadja a végleges megoldásra vonatkozó határidőket. Mindent december 15-ig el lehet intézni, de október 31-ig is lehetséges a megoldás.

Csehszlovákia beleegyezik a nemzetközi ellenőrző bizottság kiküldésébe, a brit légió kiküldésébe és a területnek a brit hadsereg által történő fokozatos megszállásába, mielőtt azt átadná a németeknek. Elfogadja a demobilizációra vonatkozó tárgyalásokat, a katonák leszerelésére és a mostani szerződéses rendszer revíziójára vonatkozó tárgyalásokat, de védelme, továbbá a cseh és német demokratikus kisebbségek, valamint a zsidók érdekében, akik az átadandó területen élnek, nem írhatja ki a területet, nem szerelhet le és nem hagyhatja el az erődítmény vonalat a határok megállapítása, a lakosság kicserélésének biztosítása és az új nemzetközi biztonsági rendszer megvalósítása előtt.

A csehszlovák kormány meggyorsítja a tárgyalásokat és nem huzza el a végleges megegyezést, amelyre egyszer már rászánta magát Franciaország és Anglia tanácsára, csatlakozva ebben azokhoz a felhívásokhoz, amelyeket több államfő intézett Roosevelt elnökkel az élen.

A jelen pillanatban saját fájdalmas nemzeti érzéseit a civilizált világ érdekeinek alárendelve a béke érdekében és a békés együttélés érdekében, a csehszlovák kormány kész azokra az áldozatokra, amelyeket kicsikartak közös fáradozással és amelyekre nincsen példa a történelemben.

Joga van ezért azt követelni, hogy a másik oldalon is mutakozzon megértés az európai és világbéke érdekében és ha a tárgyalások ilyen állásban, amelyek annyira jutottak, áttörhetetlen akadályokba ütköznek, Csehszlovákia azt javasolja, hogy az egész vitát terjesszék nemzetközi konferencia elé, vagy pedig Roosevelt döntőbíráskodása alá és előre is kötelezettséget vállal, hogy annak teljes egészében aláveti magát.

A fenti nyilatkozatot a csehszlovák követség a müncheni négy hatalmi találkozó idejében tette közzé. Ez a nyilatkozat azonban már nem változtatott a müncheni találkozáson megállapított egyezményen. Meg kell azonban állapítani azt, hogy ez a nyilatkozat sokkal közelebb áll a német követelésekben foglaltakhoz, mint a

Prága elfogadta a müncheni döntést

Prágából jelentik: A csehszlovák kormány péntek délelőtt Chamberlain miniszterelnöktől üzenetet kapott, amely szerint az angol miniszterelnök a déli órákra várja a prágai kormány választását a müncheni döntésekre. A prágai kormány — mondja a Reuter iroda jelentése — mélyszégyen megjelölését fejezte ki afelett, hogy ilyen rövid időt kapott ilyen történelmi fontosságú és megsemmisítő felelősséggel járó ügy megfontolására.

Londonból jelenti a Reuter-iroda: LONDONBA PÉNTEK DÉLUTÁN 1 ÓRA 15 PERCKOR PRÁGÁBÓL HIVATALOS JELENTÉS ÉRKEZETT, AMELY SZERINT A CSEHSZLOVÁK KORMÁNY ELFOGADTA A SZUDÉTANÉMET KÉRDÉS RENDEZÉSÉRŐL SZÓLÓ MÜNCHENI TERVET. AZ ELFOGADÁSRÓL A DELUTÁN FOLYAMÁN HOSSZABB KÖZLEMÉNYT ADNAK KI.

MENEKÜLÉS PRÁGÁBA

Prágából jelentik: Prága városa a müncheni békehírek hatása alatt áll. A szudétanémet határvidékekről a lakosság egy része nagy tömegekben özönlik vissza. Rengeteg köztisztviselő és alkalmazott lett kenyértelen. A főváros parkjaiban még változatlanul állnak a légvédelmi ár-

kok, amelyeket az elmúlt hét folyamán ástak. A bérgépkocsik Prágában még mindig nem közlekednek. Az államvédelmi intézkedések még mindig súlyos kényszer alatt tartják a lakosságot, de többé-kevésbé már mindenki úgy érzi, hogy mindez a multhoz tartozik.

IDŐT KELL ENGEDNI AZ ALAPOSABB VIZSGÁLATRA

Párisból jelentik: Francia politikai körökben általában megállapítják, hogy Chamberlain, Daladier és Hitler elismerték Mussolini ama gondolatmenetének helyességét, hogy a nagyhatalmak részéről egyenesen lehetetlen garantálni Csehszlovákia új határait, ha ezeken belül megoldatlan kérdések maradnak, melyek újabb engedetlenségek és konfliktusok elindítói lehetnek. Mindazonáltal tisztán technikai szempontból végül is arra az álláspontra helyezkedtek, hogy az alaposabb és részletesebb vizsgálatra időt kell engedni és ezért áliapodtak meg a magyar és lengyel kérdés elintézését illetően a háromhónapos haladékban.

Göring nyilatkozata

Münchenből jelentik: Göring porosz miniszterelnök a Havas-iroda berlini munkatársának a következőket mondotta:

— A Münchenben összegyűlt államférfiak igen nagy győzelmet arattak és ez győzelem neve: béke. Ön, mint Berlinben élő újságíró, megállapíthatta, hogy az utóbbi hetek kiéleződött feszültsége idején semmiféle gyűlölet vagy egyoldalú sovinizmus nem nyilvánult meg Németországban Franciaország ellen. Semmi akadály sem lehet annak, hogy egymást kölcsönösen becsülő

A NYERSANYAGKÉRDÉSÉRŐL IS TÁRGYALTAK MÜNCHENBEN

Párisból jelentik: A Matin értesítése szerint a müncheni értekezleten érintették a nyersanyagkérdést is, viszont a gyarmatok kérdése, a spanyol-ügy és az etiop-ügy nem került szóba, mert a négy nagyhatalom vezetői nem akarták azt a látszatot kelteni, hogy a csehszlovák ügyet kihasználva, a nagyhatalmakat érdeklő külön kérdések megoldásával is foglalkoznak. Párisban egyébként igen jó benyomást keltett az a meglepető fogadtatás, amelyben Németországban a francia tárgyalófeleket,

két nagy nemzetünk békében éljen egymás mellett.

— Különös örömmre szolgál, hogy a volt francia frontharcosok is résztvesznek a Csehszlovákiában tervezett nemzetközi eljárásban, mert ahol a frontharcosok képviselői vannak, ott béke és igazság van. Azt hiszem, hogy a müncheni értekezleten résztvevő négy ország kölcsönösen meg lehet elégedve az eredménnyel. Göring végül nagy elismeréssel szólott Daladier miniszterelnöknek a tárgyalások során tanúsított megértő magatartásáról.

főként Daladiert részesítették.

A lapok részletesen foglalkoznak a magyar-lengyel kérdéssel is. A Petit Parisien szerint Mussolini erőlyesen támogatta ezt a kérdést az értekezleten. A Jour szerint ezekben a követelésekben semminemű leközdhetetlen akadály nem rejlik. Párisban remélik, hogy Prága részéről nem fognak súlyos nehézségeket támasztani. A Peuple, a szakszervezetek lapja örömmel állapítja meg, hogy a szakszervezetek által követelt békés revíziót igenis végre lehet hajtani és a háborus eszközöket el lehet kerülni.

Nagy ünnepélyességgel fogadja Róma Mussolinit

Rómából jelentik: Róma város nagy ünnepélyességgel fogadja Mussolinit, akinek müncheni útját valóságos diadalnak tekintik. Az olasz közvélemény nagy megkönnyebbüléssel és belső megelégedéssel fogadta a müncheni megegyezés hírére. Az olasz sajtó külső képe mindennél jobban visszatükrözi az események fontosságát.

»Az európai békét megmentették« — írják az olasz lapok, olyan óriási betűkkel, amilyeneket az abesszin háború megindulása óta nem használtak, a máskor főcímnek beillő alcímekben pedig a magyar és a lengyel nemzetiség ügyében létrejött megegyezést jelentik be.

A Popolo di Roma kiemeli Mussolini közbelépésének történelmi jelentőségét. Rámutat arra, hogy a müncheni megegyezés teljes mértékben szentesíti a német népnek azt a jogát, hogy visszaszerezze többmillió testvérét, akiket az igazságtalan békeszerződés elszakított tőle. Ez a jog már holnap megvalósul, — írja a lap. A magyarok és lengyelek is teljes igazságot kapnak, de nem feledkeznek meg a csehekről sem, akiknek új határait a magyar és lengyel nemzetiség ügyének rendezése után nemzetközileg is elismerik.

A Szentatya békeszózata

Castelgandolfoból jelenti a Szentatya (A. A.): Öszentsége XI. Pius pápa csütörtökön este fél 8 órakor rádió keresztül békeszózatot intézett a világhoz. A Szentatya méltóságos, lassú, olvasta fel beszédét, de hangján érződött a mély felindulás. Felhívta a hívőket, hogy imádkozzanak, hogy Isten, akinek kezében van a világ sorsa, segítse a békeértékeket összegyűjtött államfőket, hogy megtalálják a béke útját, tartós egyezményt kössenek és így megőrizzék az igazságos békét.

Beszéde végén a Szentatya áldását küldte a világ valamennyi katolikusának.

Negyedmillió dinár elsikkasztása miatt tíz hónapot kapott a metkovicsi adóhivatali főnök

Súlyos idegbajával védekezett

A szpliti törvényszéken szerdán rendkívül érdekes sikkasztási bűnpert tárgyaltak. A vádlottak padján Jurkovics Frán metkovicsi adóhivatali főnök ült. Az volt a vád ellene, hogy mint adóhivatali főnök állandóan kisebb-nagyobb összegeket sikkasztott, úgyhogy

1930 és 1938 között összesen 243.000 dinárt tulajdonított el az állam pénzből.

Jurkovics a tárgyaláson beismerő vallomást tett és azzal védekezett, hogy

tettét súlyos idegbajában, valamint nehéz anyagi viszonyai miatt követte el.

Hosszasan magyarázta, hogy az elsikkasztott pénzre tulajdonképpen joga volt, mert az állam ennyivel tartozott neki.

A bíróság kihallgatott több tanút, akiknek a vallomásából az derült ki, hogy Jurkovics valóban súlyos idegbajban szenvedett, annyira, hogy

néhány valósággal beszámíthatatlan volt.

Az idegorvosi vélemény szintén megerősítette ezt az állítást.

A bíróság tekintetbe vette a vádlott idegbaját és mindössze tízhavi szigorított fogházra ítélte.

A „GYUFÁKIRÁLY”

fivére rehabilitálni akarja bátyja emlékét

Mi okozta az öngyilkos Ivar Kreuger vagyoni összeomlását

Stockholmból jelentik: 1932 március 13-án egy párisi hotel kis szobájában agyonlőtte magát Ivar Kreuger, az európai »gyufakirály«. Kreuger öngyilkossága annak idején a világ legnagyobb szenzációja volt, amennyiben a svéd gyufagyáros halálával egyidejűen bankok, vállalatok, kereskedelmi részvénytársaságok egész légiója omlott össze és magában Svédországban is

komoly gazdasági válságot idézett elő.

Az első pillanatban megmagyarázhatatlannak látszó öngyilkosság mögött egy nagy koncepciójú ember teljes lelki és anyagi összeomlása állott. Ivar Kreuger, aki nemcsak magánembereknek és vállalatoknak, de európai és tengerentúli kormányoknak is állandó bankárja volt, nem tudott megbirkózni az 1932-es év elején jelentkező pénzkrisissel és a botránnyal első hullámainak jelentkezésekor Párisba költözött, ahol agyonlőtte magát.

A GYUFÁKIRÁLY KARRIERJE

Most azután váratlanul jelentkezik Thorsten Kreuger, az öngyilkos gyufakirály fivére, aki a tekintélyes Stockholms Tidningen című lapban igyekszik rehabilitálni tragikus sorsú bátyja emlékét.

Az életrajz szerű cikkben Thorsten Kreuger a gyufakirály karrierjét is megrajzolja nagy vonalakban. Ivar Kreuger, aki 1880-ban született, mint egy német emigráns-család legidősebb fia került Svédországba. A rendkívül intelligens és minden iránt érdeklődő fiatal ember tanulmányai elvégzése után azonnal a gyufakészítés iránt kezdett érdeklődni. Akkoriban ugyanis a gyufát még csak kis műhelyekben állították elő, de az élelénkfantáziájú Ivar Kreuger egy ilyen műhelyben töltött néhány hét után már

felismerte a gyufa gyártásában rejlő óriási lehetőséget.

Amint egy kis pénzhez jutott, ha-

jójeget váltott és Amerikába vándorolt. Itt természetesen még nem gondolhatott gyufagyár alapítására, s a legkülönbözőbb foglalkozásokat folytatta, hogy fenntarthassa magát. Közben azonban már arra is gondolt, hogy megalapozza a svéd gyufa exportját Amerika felé.

Visszatérve Stockholmba, Kreuger teljes erővel hozzáfogott az első nagyszabású gyufagyár megépítéséhez, majd az egész világot behálózó svéd gyufatröszt alapjainak lefektetéséhez.

A VILÁG EGYIK LEGGAZDAGABB EMBERE

Kreuger valóságos apostola, diplomatája és ügynöke lett egy személyben a gyufának. Minden lépése újabb sikert jelentett és vagyona olyan óriási mértékben szaporodott, hogy a háború alatt már mint

a világ egyik leggazdagabb emberét emlegették.

Ivar Kreuger bankárja lett Európa több államának és például Poincaré miniszterelnöksége idején Franciaországnak is tekintélyes kölcsönököt folyósított. E kölcsönök folyósításánál is természetesen mindig saját üzleti érdekeit tartotta szem előtt és principiuma volt, hogy

kizárólag két százalékra vesz és öt százalékra ad csak pénzt...

Ebben az időben — 1930 táján — Kreuger karrierjének csúspontjára ért. A nyugati országoknak ugyszólván minden fővárosában fejedelmien berendezett villája, vagy legalább is apartamentja volt. Mint szenvedélyes műgyűjtő, a legértékesebb képeket, szobrokat, szőnyegeket és csebecségeket halmozta fel. Gyönyörű autói voltak, bár a legutóbbi időben már saját repülőgépén járt egyik országból a másikba. Ha megjelent valahol, kíséretében rendszerint egy-egy feltűnő szépségű, elegáns nő volt látható, akinek ruhái, szőrméi és ékszerei szemmel láthatóan igazolták a gyufakirály

Az olasz uralkodó várta Mussolinit Firenzében

Firenzéből jelentik: Mussolini miniszterelnököt a firenzei pályaudvaron Viktor Emánuel király és császár várta. Az uralkodó szívélyesen és hosszan elbeszélgetett Mussolinival a pályaudvar tornácán. A hatalmas tömeg lelkes tüntetést rendezett az uralkodó és a Duce mellett.

ROOSEVELT BÉKETERVE

A Reuter-iroda jelentése szerint washingtoni diplomáciai és kormánykörökben az a vélemény, hogy Roosevelt elnök — kihasználva a megváltozott európai hangulatot — újabb békelépésre készül. Washingtonban megerősödött az a felfogás, hogy most kitűnő alkalom nyílik a taggabbkörű értekezlet összehívására, amely új alapokra fektetné a világot, ellenkező esetben — mondják

Washingtonban — a cseh elintézés csak fegyveres fegyverszűnet lenne.

A FRONTHARCOSOK POLGÁRI RUHÁBAN TELJESITENEK SZOLGÁLATOT

Londoni jelentések szerint az önként jelentkezők közül mintegy 50.000 volt angol frontarcost küldenek Csehszlovákiába. A frontarcosok polgári ruhában teljesítenek szolgálatot a rend fenntartásánál és csak megkülönböztető jelvényük lesz.

Tánciskola!

NEMES - Hotel Szloboda

A második 6 hetes kurzus
pénteken, okt. 7-én kezdődik
Vasárnap vendégest

legendás gavallériáját...

1931-ben kezdett hirtelen leáldozni Kreuger szerencséje. Óriási vagyont a legkülönbözőbb vállalkozásokba fektette és ezek a vállalkozások egymásután megbuktak, vagy legalábbis nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. Thorsten Kreuger szerint azonban bátyja mindig jóhiszeműen és tisztességesen járt el és az általa finanszírozott vállalatok komoly alapokra épültek. Az általános európai válság sodorta magával Kreugert, akit fivére szerint éppen ezért

igaztalanul ért a rengeteg vád öngyilkossága után.

»IGAZTALAN VÁDAK«

Kreuger számlálhatatlan jótékonyági intézményt és szegény embert támogatott, akik fivére szerint

ma is áldják az emlékét.

A tulajdonképpeni rágalmak és vádak Thorsten Kreuger cikke szerint úgy keletkeztek, hogy a gyufakirályt hamis bukással gyanúsították, ez a hír megingatta hiteltét, a legbiztosabb alapokra épített vállalatok is megindultak és Ivar Kreuger idegei egyik napról a másikra felmondták a szolgálatot. Így menekült el a párisi szálloda kis szobájába, ahol agyonlőtte magát.

Halála után azonban újabb hibát követtek el azok — mondja a rehabilitációt követelő fiér —, akik a Kreuger-vagyont, a vállalatokat és gyárakat tulajdonosnyra értékelték és ezzel Svédországban, amely pedig mindig büszke volt Ivar Kreugerre,

komoly anyagi krízist idéztek elő.

— Hiszem — v. jzi Thorsten Kreuger —, hogy tragikus sorsú bátyám emlékét az utókor száz százalékig rehabilitálni fogja és Ivar Kreuger neve Svédországban olyan tisztaságban fog ragyogni, mint életében, amikor rengeteg alkotásával hozzájárult Svédország gazdasági fellendüléséhez és fél Európa hajbókolt a »gyufakirály« előtt.

Chamberlain munkatársai Sir Horace Wilson és William Strang

Chamberlain angol miniszterelnök németországi látogatásai alkalmával az angol kormányelnök kíséretében két férfi tünt fel, akik a külföldi újságolvasó előtt eddig teljesen ismeretlenek voltak: A Downing Street ugynevezett »háttérben maradó« személyiségei ezek, akik tudatosan nem vállalnak nyilvános szerepet, de mindent átfogó tudásuk, nagyfokú felkészültségük által sokszor szinte döntő módon befolyásolják a nemzetközi tárgyalások menetét.

Nyugodalmasabb politikai időkben reggelként a járókelők idősebb urat látnak feltűnni a londoni Downing Street 10. számú palotája előtt. Bekopogtat a kapun, amelyre még mindig nem szereltek fel csengőt és épp oly halkán és észrevétlenül, amint megérkezett, tűnik el a felvonó fülkéjében. Bárki azt gondolhatná róla, hogy valami idő előtt megöregedett tisztviselő, vagy súlyos gondokkal küzdő vállalkozó, aki a teljes anyagi összeomlás előtt áll.

A szóltan férfiú komor álarca mögött azonban olyan személyiség rejtőzködik, akit mind a mai napig csak az angol diplomácia legbensőbb tényezői ismertek és akiről alig sejtette valaki, milyen óriási befolyást gyakorol Nagybritannia politikájában. Ez a férfiú Sir Horace Wilson. Bournemouthből származik és az ugynevezett »Kurnella iskola«, a londoni gazdasági főiskola hallgatója volt. Lloyd George fedezte fel és indította el karrierjét.

Sir Horace Wilson hivatalos címe: »A brit kormány legfőbb gazdasági tanácsadója«. Ez a semmitmondó cím tulajdonképpen rendkívül nagy jelentőségű. Azt szokták mondani Sir Horaceről, hogy tulajdonképpen egy »gondolatgép«. Chamberlain miniszterelnök felvet egy ötletet, amelyet azután Sir Horace minden legapróbb részleteiben s az elképzelhető legpontosabban átgondol. Kombinációinak eredményeit közli a miniszterelnökkel, aki azután aszerint cselekszik. Hétfőtől szombatig hivatalos időn kívül Sir Horace Wilson a londoni Kensington negyed egy szerény bérházának csendes lakásában éldegél. Szombatonként azonban weekendre indul sussexi udvarházába. Ez a barátságos kuria minden, amit az élet Sir Horace Wilsonnak nyújthatott. Ide vonul a nagy nyilvánosságot annyira kerülő, halkszavú férfiú. Itt él meghittén családjával és hozzátartozóival, akik valamennyien az ő életfelfogásához és elveihez alkalmazkodnak.

Az angol miniszterelnök másik berchtesgadeni és godesbergi kísérfője William Strang. Az angol külügyi hivatalban csak »William«-nak hívja őt. Lényegében »William« a Foreign Office »mindenes«. William mindenről tud, William mindent elintéz, William, aki nem utolsósorban élő lexikon, hihetetlen munkabírásával sokszor kora hajnalától éjjelig szakadatlanul dolgozik és soha sem veszi el száraz brit humorát.

Ha néha megtörténik, hogy barátai vacsorára hívják meg William Strangot, vagy valamely klubban bridge-re invitálják, a Foreign Office mindenese rendszerint elfoglaltságára hivatkozik. Szabad óráiban ez a különös és érdekes ember a világ népeinek diplomáciai történetét tanulmányozza és ezen a téren olyan

példátlan tudással rendelkezik, hogy rendkívüli képzettsége már kezdőkorában a béketárgyalások alkalmával is feltűnt az illetékeseknek. William Strang helyzete nem volt könnyű! Eleinte jóformán be sem akarták fogadni az angol diplomáciai életbe abból az egyszerű okból, hogy nem Etonban, hanem »csak« — Londonban és a párisi Sorbonne-on folytatta tanulmányait. Rétermettsége, tudása, nyelvtelhettsége azonban olyan szembeszökőek voltak, hogy feltarthatatlanul haladt előre pályáján.

Veszedelmes nemzetközi szélhámosnő a pozsonyi bíróság előtt

Pozsonyból jelentik: Harminchat rendbeli csalással vádolva állott egy őszhajú, választékos modoru nő a pozsonyi bíróság előtt. Az ötvenkét éves, viharos multu Finger Mária — mint ez személyi adatainak vizsgálata során kiderült — már tizenkét ízben volt büntetve különböző csalások miatt és legutóbb

tizenöthavi börtön kitétele után szabadult.

A veszedelmes szélhámosnő, aki fiatal lánykora óta a bűncselekmények halmazát követte el, most azért került a bíróság elé, mert mint egy szudétánemetvidéki vászongyár megbizottja megrendeléseket gyűjtött, a megrendelésekre pénzeket vett fel és a tekintélyes összegekkel azután megszőkött.

Miután a károsultak megtették a bűnvádi feljelentést, a pozsonyi rendőrség megindította a nyomozást, azonban csakhamar rájöttek arra, hogy

Finger Mária nap-nap után változtatja nevét, de alakját is,

ugyhogy a bűnügyi nyilvántartóban található személyleírása és fényképe alapján aligha sikerül elfogni.

Az általában rendkívül elegánsan öltözködő szélhámosnő ugyan is, mikor már érezte, hogy rengeteg embert becsapott,

Pozsonyban mint koldusnő folytatta üzelmét,

egyik hónap alatt mankóval bicegett be különböző magánlakásokba, hogy újabb »megrendeléseket« gyűjtsön. Este azonban, a nyomozás adatai szerint, levette koldus-kosztümjét és csak úgy, mint azelőtt, megjelent a pozsonyi kávéházakban, ahol ötvenkétéves kora ellenére majdnem mindig férfitaraságban szórakozott. Így sikerült végül is a pozsonyi rendőrségnek elcsipnie hetekig tartó figyelés után Finger Máriát, akit letartóztattak és a bíróság elé állítottak.

A tárgyaláson az ügyész papírt és ceruzát tett a vádlott elé, hogy írja le, kiket csapott be, mert a rendőrség a legtüzesebb nyomozás után sem tudta a károsultak teljes névsorát összeállítani. Fin-

ger Mária mosolyogva kezdett hozzá a munkához és közel tíz perc alatt

harminchat céget és magánembert irt fel a papírlapra, akiktől kétszáz-öt száz cseh koronát vett fel azzal, hogy majd vásznat szállít nekik.

A bíróság végül is a csaló nőt tizenhathónapi börtönre ítélte. Finger Mária ezzel ismét hosszú időre eltűnik a nyilvánosság szeme elől, de közben már egy Csehszlovákiában élő volt osztrák újságíró készül a szélhámosnő életrajzát megírni. Az egykor rendkívül szép és elegáns nő ugyanis Európa ugyszólván valamennyi nagy városának bűnügyi nyilvántartójában szerepelt. Fiatalabb korában

ragyogó toalettekben, ékszerrelkel feldisiztve

folytatta szélhámosságait a nagy nyugateurópai metropolisek szálloda-halljaiban és nem egy ismert gazdag lovagját fosztotta ki a majdnem mindig szökéssel végződő randevuin. Finger Máriának ugyanis az volt a trükkje fiatal korában, hogy a szálloda hallban megismerkedett egy-egy gazdag urral, akinek felment a szobájába és

altatóval preparált cigarettával kínálta.

Mikor azután az »áldozat« elaludt, Finger Mária formálisan kifosztotta és nyomtalanul eltűnt a szállodából.

Volt egy idő, mikor a több nyelven beszélő, biztos fellépésű, elegáns szélhámosnő saját autóján járt Párisban és Londonban, de az utolsó tíz esztendőben, ahogy öregedett, régi biztonságát is elvesztette és egyre gyakrabban került a rendőrség kezébe. Finger Mária hosszú időt töltött a berlini, londoni, párisi, bécsi, római és budapesti fogházakban, míg végül néhány hónappal ezelőtt teljesen letörve és megöregedve került ki tizenöt havi börtönbüntetésének kitétele után a prágai börtönből.

Innen ment Pozsonyba, ahol már mint »vászonügynök« próbálkozott szélhámosságait folytatni, de a rendőrség tetten érte és ezzel a kalandos életü csalónő mögött ismét bezárult a börtön ajtaja.

Szerencséd ha keresed
Szeles Bankban megleled

OSZTÁLY- SORSJEGYET

rendeljen nálunk
Húzás október 12-én

Szeles Testvérek
SZOMBOR

Ötven kiló szén háromhavi fogház

A vádlott szerint senki tulajdonába nem tartozott a szén

A noviszádi törvényszék Kostunica hármastanácsa tegnap délelőtt tárgyalta Szél István noviszádi munkás tolvajlásának ügyét. Szél ez év februárjában sanyaru viszonyok között élt és szűkös keresetét igyekezett csupán élelmézésére fordítani. Nagy hideg járt akkor, irgalmatlanul fázott vackán, zsákot kerített hát és elindult tűzrevaló után. A vasutállomáson — saját vallomása szerint — az egyik vagon mellett nagymennyiségű szén hevert, amely ugy látszott, nem tartozott senki tulajdonába. Csakhamar

megtöltötte a zsákot

és hazatért, de az ügy ezzel nem fejeződött be, mert lopás miatt eljárást indítottak ellene.

A vádirat szerint Szél a szén nem a földön lelte, hanem az egyik szénrel telt vasúti teherkocsiból töltötte meg zsákját. A lopott szén súlyja ötven kilóra tehető, ezt a vádlott is beismerte. Védekezése mellett azonban mindvégig kitartott, bár több körülmény bűnössége mellett szólt. A vádlott vallomása, valamint a tanuvallomások, vád- és védbeszéd után a bíróság bűnösnek mondotta Szélt és

háromhavi szigorított fogházra ítélte.

Szél azonnal felebbezett és kérte a per újrafelvételét, az ügyész három napon belül nyilatkozik.

Postatakarékbetétkönyvet hamisított egy szubotical adóvégrehajtó

A bíróság hat hónapra ítélte a vádlottat

A szubotical törvényszék csütörtök délelőtt tárgyalta a hamisított közokirat felhasználásával vádolt Sztanojevics Gyorgye 52 éves volt szubotical adóvégrehajtó bűnügyét. Sztanojevics 1936-ban 6000 dináros betétet helyeztet el a postatakarék-pénztárban, de

a pénz apránként felvette

és csak tíz dináros betétje maradt. Ezt a számot azután a betétkönyvben 10010 dinárra hamisították, Sztanojevics pedig 2400 dinárt felvett a postánál.

A tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy a postatakaréknál történhetett tévedés, mert nem 6000 dinár, hanem 16.000 dinár betétet helyezett el. A szakértők kihallgatása után a bíróság hathavi szigorított fogházra ítélte Sztanojevicsét.

HALLÓ!

A spanyol nemzeti hadvezetőség jelentése szerint Andaluziában, Belmesa szakaszán visszaverték a köztársasági támadásokat. Az Ebro szakaszon nem történt semmilyen jelentős esemény.

A müncheni egyezmény aláírásának hírére a londoni tőzsdén 40 százalékkal emelkedtek az árfolyamok.

A japán császárné anyai örömei előtt áll. Az örvendetes esemény bekövetkeztét január hónapra várják.

Nápolyban és környékén az elmúlt éjjel szokatlanul erős orkán dühöngött. Különösen Gruno és Fanta maggiore városok szenvedtek sokat a vihartól, amelynek igen sok emberélet is áldozatul esett. Az anyagi kár igen nagy.

Jeruzsálemi jelentés szerint szeptember hónapban Palesztinában 359 ember vesztette életét, közülük 246 arab. A sebesültek száma összesen 174. Az áldozatok között van három brit katonája és rendőre, halottak három pedig a sebesültek listáján.

Sanghajban merényletet követtek el Tangcsao ősz kínai államférfi ellen. A merénylők fejszecsapásokkal ölték meg a 78 éves aggastyánt. Tangcsao 1912-ben a kínai köztársaság első miniszterelnöke volt, később a Kuomintang tagja lett. A merénylet okait még nem ismerik.

Konoye herceg, japán miniszterelnök tegnap délelőtt kihallgatáson jelent meg a japán császárnál és ez alkalommal beterjesztette Ugaki külügyminiszter lemondását. A császár rendelkezése Konoye herceg vette át a külügyek intézését is.

Newyorki jelentés szerint az összes német óceánjáró hajók, amelyek a newyorki kikötőben várakoztak a döntésre, tegnap hajnalban kifutottak a nyílt tengerre és megkezdték ismét a rendszeres szolgálatot.

Varsói jelentés szerint, ha ma kedvezőek lesznek a légköri viszonyok, akkor felemelkedik a lengyel sztratoszférára léggömb.

A román kormány Ófelsége I. Károly király elnöklete alatt ülést tartott.

London lordmerjének az 1939 évre Sir Frank Buttert választották meg.

A spanyol köztársasági külügyminiszter tegnap délelőtt beszélgetett Bonnet francia külügyminiszterrel és ennek során szóváltotta a Spanyolországban harcoló önkéntesek visszahívásának kérdését, amint azt Negrin javasolta a Népszövetség ülésén.

A Domej-ügynökség jelentése szerint a japán csapatok elfoglalták a Jangce folyó északi partján levő Tijen Kja megerősített várost. Az elfoglalt város stratégiai jelentősége igen nagy, mert csak ötven kilométerre van Hankautól.

— TOPOLAJ HIREK. Szógi Antal ötvenéves kiscsajda szerdán hajnalban a kukoricaföldjén dolgozott. Munka közben hirtelen összeesett és meghalt. Szívroham ütötte meg. — Vörös Mátyás háza udvarán kigyulladt a felhalmozott széna és szalma. A tüztől idejében megérkezett és a tűz terjedését sikerült megakadályozni. A kár így mindössze 600 dinár. — A legutóbbi hetivásáron a búzát 158, a rozst 144, az árpát 149, a babot 320 és a tengerit 140 dinárért vásárolták.

Noviszád és Beograd között három közvetlen telefonvonalat építenek

Megjavítják a telefonösszeköttetést Beograd és a vojvodina városok között

A noviszádi kereskedelmi és iparkamara már hónapokkal ezelőtt kérését indította, hogy Noviszád telefonösszeköttetését minden tekintetben megjavítsa. Megállapították, hogy a jelenleg Beograd és Noviszád között lévő telefonvonalak túlterheltek, mert nemcsak Noviszád telefonforgalma növekedett, hanem a szubotici, szombori, petrovgrádi, szentai és sztáribecsei telefonbeszélgetéseket is Noviszádon keresztül bonyolítják le a fővárossal.

A kamara ezért kérte a postaügyi minisztériumot, hogy Noviszád és

Beograd között új telefonvezetékeket létesítsenek. A minisztérium méltányolta a kamara kérését és elrendelte, hogy Noviszád és Beograd között három új telefonvonalat építsenek ki. Ezenkívül Szubotica, Petrovgrad, Szombor, Sztáribecsej és Szentai is közvetlen telefonvonalakat kapnak a fővárossal.

Noviszádon folyik az új városi telefonvezetékek lefektetése, úgyhogy a város hamarosan 300 új telefonszámot kap, amivel a távbeszélőforgalmat lényegesen megkönnyítik.

HIREK

ÓFELSÉGE MÁRIA KIRALYNE BEOGRADBAN

Beogradból jelentik: Ófelsége Mária királyné tegnap délelőtt Beogradba érkezett. A topcsideri pályaudvaron Ófelsége Pávle régensherceg fogadta Ófelsége a királynét. A pályaudvaron megjelentek Ófelsége a király katonái és polgári udvartartásának tagjai is.

Esős idő

Jugoszláviában tegnap felhős idő volt. Csapadék északon és nyugaton jelentkezett. A legalacsonyabb hőmérséklet Plevlyán volt 5 fok, a legmagasabb Noviszádon 24 fok.

Jóslat október elsejére: Az egész ország területén felhős idő, északon esőzessel. A hőmérséklet emelkedik.

— A török külügyminiszter Beogradban. Az Avala jelenti: Dr. Tevfik Rüszdi Arras török külügyminiszter pénteken reggel a Simplan expresssel Beogradba érkezett. Az állomáson dr. Andrics Ivo külügyi segédminiszter fogadta. Tegnap délelőtt dr. Sztójadinovics Milán miniszterelnök-külügyminiszter és felesége az Avala-szállóban ebédet adtak a török külügyminiszter tiszteletére. Az ebéden megjelentek: dr. Szpáhó Mehmed közlekedési miniszter, Nédics Milutin tábornok-hadügyminiszter és felesége, Hajdar-Aktaj beográdi török követ, Andrics Ivo, a külügyminiszter helyettese, továbbá a török követség és a külügyminisztérium vezető tisztviselői.

— Az Interparlamentáris Unió elnöke Beogradban. Beogradból jelenti az Avala: A péntek reggeli szarajevói gyorsvonattól Beogradba érkezett gróf Carton de Viar, az Interparlamentáris Unió elnöke és Boissnet, az Interparlamentáris Unió főtitkára. Az állomáson a vendégeket Csirics Szeván, a parlament elnöke és Mazsuránics Zselimir, a szenátus elnöke fogadták több képviselő és szenátor társaságában. A fogadásban résztvett a belga követ és a követség személyzete is. Délelőtt Csirics Szeván ebédet adott a vendégek tiszteletére, délután pedig az új parlament épületében ülés volt, amelyen a vendégeken kívül az Interparlamentáris Unió jugoszláv tagjai vettek részt.

— BÄCSKOGRADESTEI HIREK Balaska Sándor kertész kerékpárját a ligeti vendéglő ajtajából míg tulajdonosa bent tartózkodott, ismeretlen tettes elemelte. A kerékpár le volt zárva, de ez a körülmény a tettest úgy látszik nem akadályozta meg a lopásban. — A Szent Mihály-napi bucsut vasárnap, október 2-án tartják meg.

— Az Interparlamentáris unió vezetőinek kitüntetése. Ófelsége a király nevében a királyi régensség az Interparlamentáris unió vezetőtagjait magas kitüntetésben részesítette: gróf Carton de Viar, az unió elnöke a jugoszláv koronarend első osztályát, báró Láng Boldizsár magyar főrendiházi tag, az unió végrehajtó bizottságának elnöke a Szent Száva rend első osztályát, Boissnet Leopold, az unió főtitkára a Szent Száva rend második osztályát kapta. A kitüntetéseket dr. Sztójadinovics Milán miniszterelnök-külügyminiszter ma délelőtt személyesen nyújtotta át a kitüntetett személyiségeknek.

— Új tanár a noviszádi technikai középiskolában. Legfelsőbb királyi ukázzal a noviszádi technikai főiskolához helyezték át Tomics Bosko eddigi banjalukai kereskedelmi akadémiai tanárt.

— Ballónselyem és gummikabátok nők részére olcsón kaphatók: Fischer J. és Fia cégnél Noviszádon.

— Nagy tűz pusztított a bánati Szamoson. Petrovgradról jelentik: A közeli Szamos községben csütörtökön nagy tüzvész tört ki, amely elpusztulással fenyegette az egész községet. A tűz eddig meg nem állapított módon délelőtt fél 10 órakor Gyukin Branko udvarán, a falu Padina felé eső szélén keletkezett és olyan gyorsan terjedt, hogy hamarosan kilenc ház udvarán égett a felhalmozott szalma, széna, pelyva és a tűz egész a falu közepéig, a község háza melletti jegyzőlakig terjedt. A faluban valóságos pánik keletkezett, az ottani tüzlőtűzvédelem tehetetlen volt a lángtengerrel szemben, mire segítségül hívták a környékbeli tüzlőtűzvédelemet. Hamarosan megérkezett 12 szomszédos faluból az önkéntes tüzlőtűzvédelem és a pancsevói motorizált tüzlőtűzvédelem s együttes erővel vették fel a küzdelmet a pusztító elemmel. Az önfeláldozó munka eredményesüléssel járt és a tüzlőtűzvédelem sikeresen lokalizálni a tüzet. Megmentették a fenyegetett lakóházakat is, amelyekből a lakók már kihurcolkodtak, úgyhogy csak nagymennyiségű szalma és széna égett el, valamint Pavku Száva gazda udvarán egy kukoricagöré, amelyben két vagon tengeri volt felhalmozva. A kár meghaladja a százezer dinárt. A tűz okának kiderítésére megindult a vizsgálat.

— Rablóátadás Velikitorákon. Petrovgradról jelentik: Velikitorák bánati községben csütörtök este vakmerő rablóátadás történt. Stan Nikola, Ciglos Zsiva és Kenta Konstantin megtámadták Gyurgy Pavel gazdálkodót, akit látogatóból volt hazatérőben, leteperték a földre és elrabolták pénztárcáját, amelyben mindössze 100 dinár volt. A gazdálkodó felismerte egyik támadóját és feljelentette a csendőrségen, amely hamarosan mindhármat elfogta, letartóztatta és bekísérte a petrovgrádi fogházba.

Kiállítás a dr. Sztójadinovics kormány három éves munkásságáról

Ez év júniusában mult három éve, hogy dr. Sztójadinovics Milán kormánya vette át Jugoszlávia vezetését. Ez alkalommal Beogradban, a Cvijeta Zuzorics pavillonjában kiállítást rendeznek, amelyen bemutatják a kormány hároméves működésének eredményeit. A kiállítást vasárnap délelőtt 11 órakor nyitják meg ünnepélyesen és október 14-ig tekinthető meg. A közlekedésügyi miniszter a kiállítás vidéki látogatói részére 50 százalékos vasúti kedvezményt engedélyezett.

A kiállításon rajzokat, fényképeket, grafikonokat és statisztikai kimutatásokat tesznek közzé. Ezek mutatják be, hogy dr. Sztójadinovics Milán kormánya három év alatt milyen nagy eredményeket ért el az ország gazdasági és kulturális felvirágztatása terén.

— Husz utassal a szakadékba zuhant egy autóbusz. Megdöbbentő szerencsétlenség történt a tengerparton, Makarszka közelében. Az egyik közegben országos vásárt tartottak és a közeli Lyubaska községből autóbusszal mentek át a vásárra. Az autóbusszon husz utas volt. A keskeny hegyi út egyik veszélyes szakaszán az autóbusz megcsuszott és a 15 méteres utmenti szakadékba zuhant. Tizennyolc utas súlyosan megsebesült.

— Diákok husz dináros bérletjegyet kaphatnak a noviszádi városi autóbusszon. A noviszádi városi képviselőtestület augusztus 31-i közgyűlésén határozatot hozott, hogy a diákok a noviszádi városi autóbusszonon husz dináros havi bérletjegyet kaphatnak. A határozat most jogerőre emelkedett és így a diákok, bármilyen iskolába is járnak, kiválthatják a kedvezményes autóbussz bérletjegyet.

— Nyitva volt-e Mogin Szeván ajtaja? Juhász István noviszádi vasöntő betöréses lopásának ügyét tárgyalta tegnap délelőtt a noviszádi törvényszék büntető háromtanácsa. A vádirat szerint Juhász ez év március 20-án alkulcsal felnyitotta Mogin Szeván noviszádi lakását, mindent átkutatott, majd a meglelt 6100 dinár készpénzt magához véve eltávozott. Juhász a tárgyaláson beismerésben volt, azt azonban tagadta, hogy a lakás ajtaja zárva lett volna. Elmondta, hogy munkakeresés ürügye alatt ment Moginhoz, majd, amikor észrevette, hogy a lakás nyitva áll és senki nem tartózkodik benne, behatolt és magához vette a pénzt. A lopott pénznek nem vette nagy hasznát, nem sokkal tette elkövetése után kézre került, elvették tőle a pénzt és tetejébe fogásba vetették. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével 500 dinár pénzbírságra és egyhavi fogházra ítélte a tolvajt.

— Ma folytatják a tárgyalást Jegdics Damján ügyében. A noviszádi törvényszék büntető háromtanácsa Kostunica Jován elnökletével tegnap délelőtt kezdte tárgyalni Jegdics Damján ismeretes visszaéléseinek ügyét. A tárgyaláson több beidézett tanu nem jelent meg, ezért néhány tanu kihallgatása után a tárgyalást elnapolták és ma délelőtt fél kilenckor folytatják.

— Mától kezdve lehet magánsürgönyöket Csehszlovákiába küldeni. Beogradból jelentik: A csehszlovák postaügyi minisztérium közlése szerint máától kezdve ismét lehet táviratokat küldeni Csehszlovákiába.

— SZTÁRIBECSEI HIREK Flachbart Károly novibecsei evangélikus lelkész október másodikán vasárnap délelőtt félkilenc órai kezdettel istentiszteletet tart a közös protestáns templomban. — A sztáribecsei községi elöljáróság szerdán délutánra rendkívüli közgyűlést hirdetett amelyen a tiszai raktár kiépítésének ügyével kívántak foglalkozni. A közgyűlés megtartását technikai okokból későbbre halasztották. Bogdanovics Bogdán sztáribecsei orvost felfüggesztési magassabb fizetési osztályba sorozta. — A sztáribecsei méhésztársaság értesíti tagjait, hogy megkapták az engedélyt a méhek etetésére szolgáló cukor beszerzésére. Minden tag egy méh-családra 5 kg cukrot. Azok akik a cukorra igényt tartanak jelenleg zsenek Popadić Sztanomir egyeztetési elnökkel. — Sztáribecsen a jövőben a Putsaygyógyászat tart éjjeli szolgálatot.

— Vasárnapi áramszünet Noviszádon. A noviszádi villanytelep igazgatóságától nyert engedély szerint vasárnap reggel fél 6 órától déli 12 óráig szünetel az áramszolgáltatás a Fruskogorszki ut, az Indusztrijszka utcában, a Nagylimán egész területén. továbbá az Adamovics telepek a Duna és a sinek közötti részén.

— Szépül Moravica. A moravicai képviselőtestület ülésén Bak István beválasztották iskolaszéki tagnak, majd Besnyei József képviselő lemondását fogadták el. Az állatorvosi állásra hamarosan kiírják a pályázatot, amint megérkezik a báni hivatal döntése. Bajsa Istvánné tanítónőnek több évi lakbérkövetelésének kifizetését elfogadta a község azzal, hogy csak a jövő évi költségvetés terhére fizetik ki. Megalakult a képviselőtestület szépitő és egészségügyi bizottsága, tagjai Otterbein Károly, Boza Lajos, Kiss Gábor és Bak Sándor. A bizottság szépitő szabályrendeletet, illetve tervezetet készít.

— Erkölcstelen merénylet miatt a bíróság elé került egy pacisevői gazdálkodó. Grosz Keresztély jómódu pacisevői gazdálkodó ellen több hónapig elzárva eljárás indult, mert azzal gyanúsították, hogy egy tizenöt éves leány ellen erkölcstelen merényletet követett el. Grosz tegnap került a noviszádi törvényszék Kostunica hármastanácsa elé. A vádat tagadta és a bíróság több tanu kihallgatása után a tárgyalást október 26-ára halasztotta.

— Adótárgyalások Noviszádon. A noviszádi adófelsőzlamlási bizottság október 7-én a könyvkereskedők, régiségkereskedők, zeneeszköz, irógép, kerékpár, technikai és kémiai áruk kereskedőinek, október 8-án a kerékpár, elektrotechnikai, rádió, autóparkatréz, autó, vas-, élelmiszer, toll és hal-kereskedők, október 13-án, 14-én és 15-én pedig a mészárosok adóját tárgyalják.

— Husz év alatt 19 halálos áldozatot szedett a vérbosszu két boszniai családban. Megdöbbentő kettős gyilkosság történt a boszniai Prača községben. A Csvora család tagjai agyonverték a Majkálóvics család két férfitagját. A két család már husz év óta harcban áll egymással. Husz évvel ezelőtt veszték össze először egy bucsun és azóta a vérbosszu a legborzalmasabb formájában dühöng közöttük. A két családból husz év alatt összesen 19 férfi esett a vérbosszu áldozatául, tíz a Majkálóvics családból és kilenc a Csvora családból.

— ADAI HIREK. Patuš József gazdálkodó kocsiján kukoricaszárát szállított. Az országúton a lovak megvadtak és a kocsi elragadták. Patuš lezuhant és súlyos zúzódásokat, valamint lábszárcsonttörést szenvedett. — Mrgyanov Száva jelentést tett a rendőrségen, hogy a felesége, Mrgyanov Lyubinka eltűnt. Valószínűleg családi nézeteltérések miatt öngyilkos lett.

Igy kell bánni az emberekkel

A Pere Marquette Magazine a következő »Tízparancsolat«-ot állította össze az emberekkel való érintkezés tekintetében:

1. Mindig kevesebbet mondj, mint amit gondolsz. Hangod legyen halk, meggyőző. Gyakran fontosabb, hogyan mondasz valamit, mint az, hogy mit mondasz.
2. Takarékoskodj igéreteiddel, de tartsd meg azokat pontosan, bármibe kerülnek.
3. Dícsérd a jó munkát, akárki végezte. Ha kritikára van szükség, jöndulatlan, sohasem epésen kritizálj.
4. Érdeklődj mások iránt; céljaink, helyzetük, otthonuk és családjuk iránt. Bárkivel találkozás, ha még oly jelentéktelen ember is, éreztesd vele, hogy fontos személynek tartod.
5. Légy derűs. Bosszúságaidat, gondjaidat és csalódásaidat rejtsej mosoly alá.
6. Nyílt szellemmel végy részt a vitákban. Vitalkozz, de ne veszekedj. A felsőbbrendű szellemek jele, hogy véleményeik eltérhetnek s mégis barátságosok maradnak.
7. Ne hallgasd meg a pletykát. Másokról csak jót beszélj.
8. Légy tekintettel embertársaid érzelmekre. A másik ember rovására csillogtatott éle és humor ritkán éri meg a fáradságot s gyakran nem is sejtett sérelmeket okoz.
9. Ne törődj a rosszakaratu megjegyzésekkel, amelyek rólad elhangzanak. Elj úgy, hogy senki se adjon hífelt azoknak.
10. Ne keresd folyton a jussodat. Dolgozz, légy türelmes, őrizd meg jókedélyedet, ne gondoldj folyton magadra. A jutalom nem fog elmaradni.

— Ötvenesztendő a petrovgrádi német Rózsafüzértársulat. Petrovgrádról jelentik: A petrovgrádi német Rózsafüzértársulat az idén ünnepli fennállásának félszázados évfordulóját. A jubileum alkalmával az október elsején szombat esti Rózsafüzér átátossági alkalmával Kovács István vic. gen. pápai prelátus, apátplébános ünnepi szentbeszédet mond, utána pedig a társulat tagjainak kiosztják a jubileumi rózsafüzéreket. Október 7-én reggel félnyolc órai kezdettel ünnepi hálaadó szentmisét tartanak és közös szentáldozáshoz járulnak, október 29-én reggel gyászistentisztelet lesz az elhunyt tagok lelkiüdvéért, este pedig kiosztják a jubileumi emléklapokat.

— Mezőgazdák látogatása Kikindán. Kikindáról jelentik: A csanádi mag-nemesség állomás igazgatójának vezetésével a napokban hatvan tagu mezőgazda csoport érkezik Kikindára, hogy látogatást tegyen a kikindai, illetve kikindakörnyéki mintagazdaságokban, valamint nagyobb uradalmakban. A kirándulás programját dr. Lázics Radivoj járási mezőgazdasági referens állította össze, ő vezeti a mezőgazdák csoportját is.

— Elmaradt a mérnökök szpliti közgyűlése. Az országos mérnökegyesület vasárnapra, október 2-ára hirdette idei közgyűlést. A Szplitben tervezett közgyűlést most bizonytalan időre elhalasztották.

— Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel éhgyomor-ra egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Registr. od. Miniszterszta szoc. pol. i. Nar. Zdr. S. br. 85 od. 154 25 V.

— Vállalkozószellemű gyermekek tragédiája. Kikindáról jelentik: A kikindai szállások közelében több kisgyerekek játszadoztak. Egyszerre egyiküknek az az ötlete támadt, hogy kukoricaszárból kunyhót építenek. Csakhamar szétszéledtek és nyálós kukoricaszárral tértek vissza, amiből kunyhót építettek maguknak. Amikor a kunyhóval elkészültek, tüzet gyújtottak, majd lefeküdtek. Az álom elnyomta őket és arra ébredtek, hogy az időközben kigyulladt kunyhó teteje rájuk szakadt. Velőtráztól sikoltozással futottak széjjel, egyik társnőjük azonban, a 12 éves Milarics Sztójanka olyan borzalmas sérüléseket szenvedett, hogy csak nehezen vonszolta ki magát a zsarát-rokok alól. A súlyosan sérült kislányt beszállították a kórházba, megmenteni azonban nem lehetett, kétnapi szenvedés után belehalt égési sebeibe. A hatóságok vizsgálatot indítottak annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlen kislány haláláért.

— BOGOJEVÓI HIREK. Suhajda István kocsija elütötte Szakáll Lajos 12 éves fiút, aki kerékpáron haladt az uton. Szakáll súlyos sérüléseket szenvedett. — Hajnal János községi elnök zsebéből ismeretlen tettes az odzaci vásáron kihuzta a pénztárcáját. A tárcában 1500 dinár volt.

— Kik támadták meg Ratajics Jásót? A bukini határban vakmerő rablótámadás történt. Ismeretlen tettesek megtámadták Ratajics Jásó fuvarost, aki Bácskapalánkáról éjnek idején sört szállított Bukinba. Az ismeretlenek egyike revolvért szegzett a kocsi sára és így sakkban tartva kényszerítette, hogy nyugodtan maradjon, amíg társa átkutatja és elveszi tőle a nála lévő pénzt, 540 dinárt. Rapajics amint beért a községbe, azonnal jelentést tett a csendőrségen, amely megindította a nyomozást. A nyomozás eredményeként a csendőrség most súlyos gyanúok alapján letartóztatta Kler Petár és Vukovjev bácskapalánkai mezőőröket, akiket kihallgatásuk után, tegnap bekísért Noviszádra és átadta Papricics Milán vizsgálóbíróknak. Kihallgatásuk folyik.

— Kilenvenhat óráig egyfolytában billiárdozott a férjek mintaképe. Filipinovic Mitár sztejanovicei (Szerém-ség) földműves a napokban billiárdozásban rekordot állított fel. Filipinovic vasárnap elment a kocsmába és billiárdozni kezdett. Annyira belemelegedett a játékba, hogy két napig egyfolytában játszott. Ezt már a felesége is megsokalta és két nap után elment a kocsmába, hogy megnézze, mi van vele. Amikor látta, hogy billiárdozik, heves szemrehányásokat tett neki. Erre Filipinovic megharagudott és kijelentette, hogy csak azértis még két napig billiárdozik. Szavának is állt és összesen 96 óráig lökdöste egyfolytában a billiárdgolyókat.

— Huszonnégy év múlva kézbesítettek egy levelet Kulán. Banatszki Nóvo kulai munkás szeptember 24-én levelet kapott, amelyet még 1914 június 26-án adtak fel Philadelphiában. A levél bejárta mind az öt világrészt — amint az a rajta lévő pecsétekből megállapítható — és most végre a címzetthez került. A levél írója már régen meghalt.

★ PÓTKERÉKET LOPOTT AZ AUTÓRÓL A TEHÉN

A tehén miközben nem vontatott [ekét] Elvette a kocsi ötödik kerekét Igaz, hogy így lopott a csorda tehene De fő, hogy ki volt a soffőr négy [kereké] SANYARU VENDEL

— FEKETICSI HIREK. A feketicsi állami elemi iskolában a kukoricatörés idejére, október hó 5-ig, a báni hivatal mezőgazdasági szünetet engedélyezett. Ez a rendelet nem vonatkozik az iparos tanonciskolára. — Kellemetlen meglepetés érte Welker Antal építőtömestert, aki a nemzetközi ut szrbobráni szakaszának hidépítési munkálatait vezeti. Hétfőn délután az építkezés ideje alatt, letett kabátja zsebéből kilopták az erszényét a benne levő pénzzel és nagyfontosságú iratokkal. A rendőrség rövid nyomozás után kerekítette a tettest B. S. Kiskoru suhanc személyében, aki rövid faggatás után be is ismerte tettét. — Sztás Sándor feketicsi gazdálkodó életének 80-ik évében hosszas betegeskedés után elhunyt. Temetése csütörtök délelőtt volt nagy részvét mellett.

— Tizennégy évet kapott, mert megölte részeges feleségét. A szmederevói törvényszéken most tárgyalják Iszákovics Dragutin raktári földműves gyilkosságáért büntetését. Iszákovics amiatt került a bíróság elé, mert néhány hónappal ezelőtt agyonverte a feleségét. Iszákovics szerelemből nősült és eleinte jól is élt a feleségével. Később azonban az asszony inni kezdett, szenvedélyes alkoholista lett. Ittas állapotban a faluban botrányokat rendezett Iszákovics hájába igyekezett eltéríteni az alkoholtól, nem sikerült neki. Orvosokhoz és kuruzslókhoz is vitte az asszonyt, azonban ez sem használt. A fiatalasszony annyira az ital rajba lett, hogy sem a háztartással, sem a saját táplálkozásával nem törődött. Iszákovics a nyáron egy ízben összeveszett vele és dühében agyonverte. A bíróság szándékos emberölés miatt 14 évi börtönrre ítélte.

— Kikinda és környéke. Bocsáron az egyik juhkarámban négy kos lépében elpusztult. A járási állatorvos szigorú rendszabályokat léptetett életbe a veszedelmes kór elhárításának megakadályozása végett. — Kikindán és környékén felülvizsgálják a tenyészbikákat, a felülvizsgáló bizottság október 17-én Basahidon, Banatszka Topolán és Bihácson, 18-án Bánatszki Ignyoson és Szajánban, 19-én délelőtt Bocsáron, délután Padéjon, 20-án Nákovón és Mokrinban, 21-én pedig Kikindán teszi vizsgálatot. — A beográdi öszi kiállításon öt kikindai iparos vesz részt: Baják József és Telecski Milorád asztalosok, Lutz Ottó mérlegkészítő, Rottrel Fülöp fémesztergályos és Csávic Uros üveg- és porcellánfestő. — Október folyamán a kikindai tüzoltószövet-ség kerületébe tartozó községi tüzoltótestületek gyakorlatokat tartanak az egyöntetű gyakorlatok begyakorlására. Október 2-án Basahidon, 16-án Kikindán, 23-án Padéjon és 30-án Szajánban lesznek gyakorlatok, ez alkalomból a lakosság részére is tartanak előadásokat. — Sötét István szegénysorsu kikindai munkás a vasuti állomás közelében akatáskát lelt, amelyben iratokon kívül 1900 dinár készpénz is volt. Sötét a talált tárgyakat azonnal beszoigáltatta a rendőrségen, ahol csakhamar jelentkezett tulajdonosuk is, egy szvetihuberti kereskedő, aki a becsületes megtalálót 200 dináros jutalommal is megajándékozta. — Mocics Milán nyugalmazott kikindai iskolaigazgató Beográdban elhunyt. Halála nagy megdöbbenést és részvétet váltott ki Kikinda társadalmából.

SPORT

Gazda mezőny indult a Dunamellék bajnokságáért folyó nemzetközi teniszverseny első napján

Dallos—Bránovics 6:0, 6:1
Báno—Kumanudi 6:4, 6:3

voltak az első nap fontosabb eredményei

A Dunamellék bajnokságáért folyó nemzetközi teniszversenyek első napján gazdag mezőny indult és több érdekes mérkőzést játszottak. A férfi egyesben Dallos magyar bajnok Bránovicsal játszott és 6:0, 6:1 arányú biztos győzelmet aratott a beográdi játékos felett. Bánó Kumanudival került szembe és a játék elején úgy látszott, hogy Bánó elveszíti a szettet. Kumanudi védekező játékot mutatott és sikerült neki 4 gemet megnyerni. Ekkor a jugoszláv játékos elbizta magát, hálóra ment és támadott. Ezzel csak Bánó malmára hajította a vizet, aki feltalálta magát és egymásután mind a hat gemet és ezzel együtt a szettet is megnyerte. A második szettet már biztosan nyerte a magyar játékos 6:3 arányban. Nagyon érdekesnek indult a

Risztics—Rádovics küzdelem is, a versenyt azonban 1:1 gem állásnál meg kellett volna szakítani a sötétségre való tekintettel.

A nap eredményei egyébként a következők. Női egyes: Paunovics—Závonicski 6:1, 6:0. Szerbec—Gállér 6:1, 6:0. Burázovics—Petkovic: Jellica 6:1, 6:0. Férfi egyes: Dallos—Bránovics 6:0, 6:1. Dukics—Gavrilovics 6:4, 6:1. Asboth—Marinkovic 6:0, 6:1. László—Jankovics 6:0, 6:4. Bánó—Kumanudi 6:4, 6:3. Berta—Jurisics 6:2, 6:1. Férfi egyes. B) kategória: Jovanovics—Boncsina 7:5, 6:3. Jurisics—Krajnovics 6:4, 6:1. Trifunovics—Janosevics 6:3, 6:1. Bránovics—Trifunovics 6:0, 6:0.

A versenyek tegnap folytatódtak. Eredményeikről holnapi számunkban számolunk be részletesen.

A Budapest—Bécs mérkőzést a jugoszláv Podupszki vezeti. Xifando játékos vezető lemondása folytán a futballszövetség részéről ajánlott játé-

vezetők közül Podupszki jugoszláv játékos vezetőt választották meg a Budapest—Bécs városközi mérkőzés vezetésére.

Többszáz kerékpáros vesz részt a szuboticei Gazdasági Hét és kiállítás alkalmából rendezett csillagtúrán

Számos sportesemény színhelye lesz október 8—16-ig Szubotica

A szuboticei »Gazdasági Hét« és kiállítás rendkívüli gazdasági jelentősége mellett a sporttársadalom általános érdeklődésére is számot tarthat, mert október 8—16-ig egyéb látványosságok és meglepetések mellett Szuboticán a sporteseményekből is bőven kijut azoknak, akik a féláru utazási kedvezmény igénybevételével ellátogatnak a Dunabánság legnagyobb városába.

Csaknem minden napra jut egy-egy attrakció és az attrakciókban valamennyi sportág képviselve lesz. Október 9-én és 16-án Szubotica vezető futballcsapatának bajnoki mérkőzése szerepelnek a műsoron, ezenkívül ugyancsak október 9-én rendezik az ország egyik legnagyobb és legszebb sporttelepén, a Stadionban az

atlétikai versenyeket.

amelyeken több országos viszonylatban is kiváló versenyző vesz részt. Ezekkel az attrakciókkal párhuzamosan tartják meg Szuboticán Jugoszlávia eddigi legnagyobb kuglizőversenyeit, amelyeket a szuboticei kuglizőszövetség öt éves jubileuma alkalmából rekordszámú résztvevői rendeznek.

Valamennyi sportesemény közül úgy méreteivel, mint jelentőségével kiemelkedik az

a kerékpáros csillagtúra.

amelyet a Gazdasági Hét és kiállítás rendezőbizottsága az egész Dunabán-

ság területéről szervezett meg és amelyben több száz kerékpáros indul. Ez a nálunk újszerű és ismeretlen verseny a Dunabánság csaknem valamennyi városából és községéből csoportosan vonultatja fel a kerékpárosokat, akik már eddig is nagy számban jelentették be a részvételüket az érdekes küzdelmekre. A versenyzők lakóhelyükről tetszés szerinti időben október 9-én úgy indulnak el, hogy

dél előtt 11 órakor érkezzenek a célba.

a Szokolpalota elé, ahol ünnepélyesen fogadják őket és üdítő fürdés után minden beérkező kerékpárost ebéden látnak vendégül. A rendkívüli érdeklődés arra indította a verseny rendezőségét, hogy

a díjak számát 20-ról 25-re emelje fel

és így a résztvevők tekintélyes részét kaphat értékes jutalmat. Ezenfelül minden résztvevő oklevelet kap a Rendezőbizottságtól. Az érdekes verseny feltételeit az egyes helyeken felállított megbízottak készséggel közlik az érdeklődőkkel. Ugyanezek a megbízottak az egyre növekvő érdeklődésre való tekintettel még néhány napig elfogadnak jelentkezéseket a csillagtúrára. Jelentkezni lehet a következőknél:

Noviszádon a Reggeli Ujságnál. — Adán Birn Jenő kereskedőnél. — Bajmokon Béla Józsefnél. — Mali

— A véletlennek köszönheti menekülését, uram, — szölt a hamburgi kapitány, — mert embereim egyike lent állt éppen a horgonynál és ő vette észre önt.

— Köszönöm neki éppen úgy, mint önnek kapitány ur és doktor ur, — felelte Jarosinszky, — tudom nagyon jól, hogy önöknek köszönhetem életemet! És ha egyszer alkalom kínálkozik, hogy megháláljam ezt, úgy bizony számíthat Osinszky Lászlóra! Szívesen fogom életemet feláldozni, ha a körülmények úgy kívánják!

— Adja Isten, hogy sohasse kerüljek olyan helyzetbe, — felelte nevetve a hajóskapitány, — de engedje meg, uram, hogy egynéhány kérdést intézzek önhöz.

— Tessék!
— Mindenekelőtt arra figyelemztetem, hogy két óra múlva elvitorlázunk innen!
— Hát hol vagyunk tulajdonképpen?

— Az előkikötőben vagyunk s várjuk a rendőri vizsgálatot, mert anélkül nem hagyhatja el egy hajó sem a kikötőt!

— Ugy hát el kell hagynom a hajót?

— Félreért engem, — felelte a kapitány, — csak tudnom kell, hogy tulajdonképpen kicsoda ön?

— Igaza van önnek, — felelte Jarosinszky, — ön fél a rendőri vizsgálatától miattam?

— Nem uram, csak tudnom kell, hogy szabad önt látni a rendőröknek! Beszéljen csak nyíltan, uram! Szökevény ön? A körülmények, amelyek közt önt találtuk, erre engednek következtetni!

193

— Igen, politikai szökevény vagyok! Ha a rendőrség emberei elcsipnek, veszve vagyok!

— Azért nem fogom én önt a fedélzetről kiutasítani, ugye Schlessen doktor? Mi megvédünk mindenkit, aki ezen átkozott országból menekülni akar.

— Természetesen, kapitány, azt fogjuk tenni, — hogyta helyben az orvos is, — aki Oroszországból menekülni akar, az a mi barátunk! Ajánlom tehát, hogy Osinszky urat a fedélzeten elrejtjük!

— Ez ostobaság volna, — felelte a kapitány, — ez a leghelytelenebb, mert a rendőrök az egész hajót felkutatják! Így tehát lehetetlen volna őt megmentenünk!

— Hát hogyan? — kérdezte az orvos.

— Hallgassanak ide, uraim!

— Beszéljen, kapitány ur!

— Van nekem egy utlevelém az egyik emberemtől, aki megugrott. Azt majd ki fogjuk javítani. Ön pedig Osinszky ur Kurt Weillings név alatt mint matróz fog itt szerepelni. Munkaközben megsérült, úgyhogy megsebezte magát és ezért fekszik itten! Rendben van? Jarosinszky annyira meg volt hatva a kapitány jóindulatától és

barátságától, hogy alig mert kezét nyújtani neki, amidőn az övét eléje nyújtá.

Végre mégis kezét nyújtott. — Van valami még, ami a szívet nyomja, uram? — kérde a kapitány.

— Ha szabad kérdezniem, hová megy a hajó? — kérde Jarosinszky.

— Hamburgba.

— És oda megyek én is?

— Nem marad más hátra!

Jarosinszky egy pillanatig gondolkodott és csakhamar átlátta, hogy sokkal helyesebb, ha Oroszországnak hátat fordít, mert hiszen azt, akit a gyűlölt országban keresett, azt megtalálta — Bach Erzsébetet. Hogy ugyanakkor örökre elveszté őt, azt már tisztán látta.

— Ön, ugylátszik, lengyel ember, Osinszky ur, — szólalt meg az orvos, amint a beteg vonakodását észrevette — és bizonyára legjobban szeretne hazájába visszatérni?

— Azt Hamburgból is megtehetem — felelte a fekete lovag —, ha Ön, kapitány ur, magával visz. — Nagyon szívesen!

— De akkor kérni fogom, hogy

az utazás díját megmondja, — folytatta Jarosinszky —, mert módomban van ezt megfizetni.

— Arról majd később fogunk beszélni!

— Ugy még egy kérésem volna — szölt Jarosinszky a kapitányhoz, amidőn az már menni készült.

— No csak ki vele — szölt a kapitány, — utasokkal szemben mindig előzékeny vagyok!

— Lehetséges volna valamilyen módon egynéhány barátomnak Pétervárra értesítést küldenem?

— Igen! — kiáltotta Bering — hiszen ön is tudja kapitány, hogy Mankoroff még a fedélzeten van!

— Természetesen, — felelte a kapitány, majd pedig Jarosinszky felé fordulva, folytatta: Egy pétervári ember, aki üzletileg van a hajón, de egy félóra múlva eltávozik. Irja tehát gyorsan meg a leveleket, amelyet a barátainak akar küldeni és majd mondja meg Mankoroffnak, hogy miképp járjon el velük!

Egy pár perc múlva Jarosinszky már diktálta a leveleket, amelyeket a jószívű doktor készségesen megírt.

Az egyik levél Benjamin doktornak szölt, míg a másik Wardmore lordnak.

A Benjamin doktorhoz intézett levél így hangzott:

»Kedves barátom!

Amidőn eme levelemet olvasod, én már utban leszek hazafelé! Kövess tehát te is engem, amilyen gyorsan csak tudsz — társunknál várni foglak téged! A viszontlátásra mielőbb, kedves jó barátom. Ha ismét összekerülünk, úgy el

Igyoson a »Bela Zvezda« sportklubnál. — Szekicsen Stammler Róbert vaskereskedőnél. — Feketicsen Dr. Tausz László ügyvédnél. — Pacsiron Deutsch József kereskedőnél. — Molon Csorics Gruja vaskereskedőnél. — Sztari Becsén Pollák Ernő lisztkereskedőnél. — Horgoson Reiss Antal kerékpárkereskedőnél. — Martonoson Erényi Pál paprika malmosnál. — Sztara Kanizsán Ivkovic József vaskereskedőnél. — Szomborban az »Uj Hírek«-nél. Apatinban Kartali Sztévánál, Kralja Petra ucca 32. — Beocsinban a Cementgyárban a cserkészosztagnál. — Velika Kikindán Imova Sztéfánia gimnáziumi tanárnál. — Szrbobranban Jovanov Izidornál, Gyure Jaksicsa ucca 12 — és végül Sztari Futagon Kacsanszki Mladennél.

Október 15 és 16-án nagyszabású vívóversenyeket rendeznek Szuboticán a Dunabánság bajnokságáért a legjobb jugoszláv vívók részvételével. A verseny befejező része október 16-án vívóakadémia lesz.

A szubotici alszövetség középbáicskai csoportjának bajnoki tabellája:

1. CsAK	4	3	0	1	15:1	6
2. JAK	3	3	0	0	17:3	6
3. Krivaja	4	3	0	1	12:8	6
4. Sziváci SC	5	2	1	2	6:4	5
5. Hajduk	4	1	1	2	5:15	3
6. Gragyanszki	3	1	0	2	6:10	2
7. VSC	5	0	0	5	10:23	0

A szubotici alszövetség II. osztályú középbáicskai csoportjának bajnoki tabellája:

1. Szrbobráni SK	1	1	0	0	2:0	2
2. Torzsai AND	1	1	0	0	6:2	2
3. Málligy. Béla Zv.	0	0	0	0	0:0	0
4. Krszturi Ruszin	1	0	0	1	2:6	0
5. Feketicsi Spárta	1	0	0	1	0:2	2

logon: mondani neked, hogy mi indított arra, hogy Oroszországnak így hirtelen hátat fordítsak!

László»
A második levél, amely Wardmore lordhoz volt intézve, így szólt:

»Mylord!
Ami mi Oroszországban kerestünk, azt én ma éjszaka megtaláltam! Ne kutassa az okát, hogy miképp történt — és csak azt vegye tudomásul, hogy nekünk ez országban már nincs más dolgunk, mint mielőbb menekülni! Igyekezzen tehát, mylord, minél hamarabb Oroszországnak hátat fordítani. Én magam is elhagyom a földet, ahol oly boldogtalan lettem — sőt é percben már el is hagytam azt —, ha csak a szerencsétlen sors vissza nem vet ismét!

Őn és az ön társai elég nemesek voltak, amidőn boldogságom keresésében segítségemre voltak és ezért örökké hálás leszek önök iránt és kérem az Istent, hogy adjon alkalmat arra, hogy hálámat önök iránt leróhassam! Egyelőre fogadják szavakban hálás köszönetemet és ismételve kérem, fogadják meg tanácsomat és igyekezzenek mielőbb hazájukba visszatérni!

Gondoljon néha szeretettel az ön hű barátjára, aki hálával gondol önre.

Isten önökkel!
Jarosinszky László»

Az aláírást azonban Jarosinszky csak akkor írta alá, amidőn az orvos eltávozott, hogy Mankoroffot előhívja.

A levelet tüstént le is zárta, ne-

Rövid sport hírek

A jugoszláv alszövetségi hazena bajnokságáért ma kezdődnek meg a versenyek. A mérkőzéseken minden olyan hazena csapat részt vesz, amely valamelyik alszövetség fenhatósága alá tartozik.

Az olasz teniszbajnokságot a fiatal olasz versenyző, Kanapel nyerte. Kanapel most nyerte először a bajnokságot, a szakértők véleménye szerint azonban bizonyosra vehető, hogy a bajnoki címet éveken át megtartja majd.

A magyar Országos Testnevelési Tanács vezetése ügyében határozatot hozott a kormányzó, amelynek értelmében az OTT Teleki Pál gróf kultuszminiszter közvetlen vezetése mellett működik. Az új ügyvezető Prém Loránd dr., az új főtitkár pedig Misán gyi Ottó dr. lett, akiknek megbízatását általános rokonszenv és bizalom kíséri.

A vasárnapi Budapest-Bécs válogatottán kívül még egy válogatott mérkőzés lesz Budapesten: a Budapest amatőr válogatott játszik a gráci válogatott ellen.

Ötven a vasárnapi bicsuval kapcsolatban futballtornát rendez az OSC vezetősége. Az OSC vasárnapi ellenfele a szubotici bajnok Báicska lesz, amelynek szereplése elé óriási érdeklődéssel tekint Odzseai futballrajongó közönsége. Hétfőn a vb-bécsi Duleisz barátságos mérkőzést játszik az OSC ellen.

Guttmann Félát, az Ujpest új trénerét jól ismerik Noviszádon. Guttmann bátyjával együtt az azóta feloszlott UTK-ban játszott közel félszázadon át. A két »Guba« és Péics volt valamikor az UTK fedezeteként olyan fedezet, amelyet akkor bármilyen világhíres csapat is megírgyelhetett volna.

A holnapi Mácsva-Rádnieski mérkőzésre legjobb csapatát állítja ki a Rádnieski. A sabáci oroszán holnapi noviszádi vendégszerelése elé nagy érdeklődéssel tekintenek noviszádi sportkörökben. A rendkívül erős mérkőzést biztosítja az a körülmény, hogy a Mácsva az idén veszedelmesen jó formában van és nem minden alap nélkül kacérkodik a bajnoksággal. Legutóbbi győzelmé igazolja jó képességét, azonban a Rádnieski nagy formája is számbaveendő körülmény. A vasárnapi NAK-Rádnieski találkozón láhattuk, hogy milyen komoly ellenfél. A vasárnapi bajnoki találkozón, amely a Trgovacski pályán lesz, bizonyára szép számú közönség izgulja majd végig az erős iramu szép sportot ígérő mérkőzést. A Rádnieski tudatában van, hogy milyen kemény diót kapott ellenfeül, ezért legjobb csapatát állította ki a küzdelemre. A felállítás a következő. Kovácsévics — Hacker, Hoffmann I. — Szucsov, Avramovics, Hoffmann II. — Pastván Mándics, Raikovics, Sztoja, és Basics. Tartalék Lux.

A NAK hivatalos hírei. A noviszádi Atlétikai Klub vezetősége a bácskaplánci PSK-Szloga elleni mérkőzés lejátszására kéri az alábbi játékosok megjelenését a Fehér ökör vendéglő elő: Sovlyánszki, Szilágyi, Lerch, Longaver, Thurzó, Kotrba, Frank, Maták, Tihanyi, Willner, Kovács, Tomcsányi és Lukács. Jelentkezni Martens vezetőnél, indulás fél egykor. — Vasárnap délután fél kettőre az alábbi játékosok sziveskedjenek megjelenni a NAK-pályán: Kiss II., Horváth, Boros, Matcis, Fehér, Csillag, Schneider, Tikmajer, Karaba, Barta, Herdi. Jelentkezés Lucianovics urnál. — Sport kapitány.

A tekéző sport hírei

MEGÁLLAPITOTTÁK A SZTÁRIBECSEI NAPRED KUGLIKLAB SERLEGMÉRKŐZÉSEINEK SORRENDJÉT

A sztáribecsei Napred kugliklub a serlegmérkőzésekre megejtette a sorolást az alábbiak szerint:

- Okt. 2-án: a sztáribecsei Első Kugliklub két csapata 7 órai kezdettel; a noviszádi Venac második csapata 8 óra 15 perccel; a bácskogradisteli BAK csapata 8 óra 50 perccel; a noviszádi NAPRED két csapata 10 óra 10 perces kezdettel; a noviszádi Livnicsár csapata 12 órakor; a temerini TSK első csapata 13 órakor; a noviszádi Venac első csapata 13 óra 40 perccel; a noviszádi Herakles két csapata 14 óra 20 perces kezdettel; a noviszádi Soförök csapata 15 óra 40 perccel; a temerini TSK második csapata 16 óra 20 perccel; a szrbobráni Jedinsztvo csapata 17 órakor; az adai Első Kugliklub két csapata 17 óra 40 perces kezdettel.

- Okt. 3-án: a sztáribecsei Borbélyok két csapata (este);
- » 4-én a sztáribecsei Jugoszlóven és Napred csapatai (este);
- » 5-én: a sztáribecsei Juventus három csapata és a Napred egy csapata (este);
- » 6-án: a sztáribecsei Zanatlja két csapata (este);

hogyan megtudja valaki, hogy ő kicsoda.

Alig zárta le Jarosinszky a levelet, máris megjelent az orosz Mankoroff, aki megígérte, hogy a leveleket a »Cári korona« fogadóban rendeltetési helyére fogja juttatni.

Tíz perccel később már a rendőrség emberei megjelentek a hajón, hogy a vizsgálatot megejtsék. Az egész vizsgálat nem sokáig tartott, úgy hogy a hajó fél óra múlva már kint himbáldozott a vizen, a kedvező szélről hajtva, hogy a tengerre érjenek.

Igy végződött Jarosinszky utazása Oroszországban, amelynek célja az volt, hogy az ő imádott Erzsébetjével egyesülhessen.

És ahelyett, hogy boldogságát Oroszországban megtalálta volna, boldogtalanságot talált.

Viszavágyott tehát ismét a szép és szabad rablóélethez, az ő hűséges társaihoz, akik őt epedve várták a messze Lengyelországban.

126. FEJEZET

A rablófészekben

Ősz volt. Az esték is hosszabbak lettek. Kint szörnyű zivatar dühöngött és az eső csapkodta a vártorony falát.

Bent a toronyszobában az asztal mellett ültek Jarosinszky barátai és feszült figyelemmel hallgatták Benjamin doktor híreit, aki csak egy néhány órával előbb érkezett.

— Hogyan, hát Jarosinszky estig veled együtt volt és hirtelen

eltűnt — kérde Ludovika — hát nem így mondtad?

— De igen — felelte Benjamin doktor — estig majdnem mindig velem volt Jarosinszky. Együtt ültünk a két angolnál az étkezésnél, midőn a vendéglős hozzálépett és néhány szót sugott a fülébe.

— Mit, egy kis ember akar velem beszélni? — hallatszott akkor Jarosinszkytól — ez tévedés lehet!

Ő ugyanis nagyon izgatott lett, hogy van valaki Pétervárott, aki ismeri, de azért egyetlen szóval sem árulta el magát.

— Ugy majd elküldöm azt az embert — szólta a vendéglős és Jarosinszky helyeslőleg bólintott.

De rövid idő múlva ismét megjelent és jelentette, hogy nem hagyja elküldeni magát, mert fontos levele van Osinszky ur részére — így hívták őt Pétervárott.

Jarosinszky így kénytelen volt engedni és követte a vendéglőt.

Alig egy-két percig beszélgetett a titokzatos hírnökkel és ismét visszatért az étterembe.

Mindnyájan azonnal észrevették izgatottságát.

Az angolok azonban sokkal finomabbak voltak, semmint kérdéseikkel ostromolták. Én bár kíváncsi voltam, nem akartam őt az angolok előtt megkérdezni.

De látszott rajta, hogy szerfelett izgatott volt, mert azontul se nem evett, se nem beszélt, csak néha-néha egy korty bort ivott.

Étkezés után még félóráig együtt maradtunk és azután mind-egyikünk szobájába ment, hogy lefeküdjék.

Én azonban nyugtalan voltam Jarosinszky miatt, felkerestem tehát szobájában.

Amidőn kérdést intéztem hozzá, hogy mi okozta nyugtalanságát, láthatólag zavartan volt. Én természetesen felajánlottam neki, hogy bárminő veszedelem fenyegetné, szívesen segítségére leszek, de ő vállamra tette kezét és jósa-gos hangon így szólt:

— Kedves doktor, vannak az életben dolgok, amelyeket az ember egyedül kíván elintézni! Ne haragudj, de ezt a titkot egyelőre nem fedem fel előtted — még nagyon korai volna! Eredj csak nyugodtan aludni és ne törődj velem — mert ezzel csak mindket-tőnknek árthatnál!

— És te erre fel egyedül hagy-tad Jarosinszkyt — vágott közbe Szóke.

A doktor vállat vont.

— Mit tehettem volna mást? Nem akartam erőszakosnak fel-tűnni! De meg nem sértődtem, mert azt hiszem megértettem őt! Csak levert voltam, mert éreztem, hogy van valami a levegőben! De hogy micsoda, azt nem tudtam ki-találni.

Igy tehát nem maradt más hátra, mint lefeküdni. Elképzelheti-tek, hogy nem valami nyugodt ál-mom volt.

Álmomban magam előtt láttam Jarosinszkyt, amint egy hatalmas sárkánnyal küzd. Én éppen segít-ségére akartam sietni, de a szörnyű sárkány hatalmas talpával a fe-jemre csapott.

(Folytatjuk)

Okt. 7-én: a sztáribecsei Jugoszlóvén; Vojvodina és Jedinstvo egy-egy csapata (este);
 8-án: a sztáribecsei Farina három csapata és a Napred két csapata (este);
 9-én: a noviszádi Radnicski csapata 8 órakor; a bácskatonpolai Róm. kath. kör csapata 9 órakor; a sztáribecsei Mezőgazdák kugliklubjának két csapata 10 órai kezdettel;
 a petrovgrádi Petrovgrad két csapata 11 óra 20 perces kezdettel; a petrovgradini Dunav csapata 15 órakor; a noviszádi Fodrászok csapata 17 órakor.

A sorsolás azokra az egyesületekre vonatkozik, akik benevezésüket e hó 28-ig elküldték, míg a 29-én jelentkezők már csak október 9-én dobhatnak az egyesület által utólag megállapított időben, amiről az érdekelteket levélben értesítik.

A rendező egyesület vezetősége ezúton is köszönetét fejezi ki a résztvevő egyesületeknek közreműködésükért és kéri, hogy a verseny zavartalan lefolyása érdekében a megállapított időben okvetlenül jelenjenek meg, annál is inkább, mivel a sorsolás alkalmával figyelembe vették minden egyes klubnak a játékidőre vonatkozó kívánságát.

A versenyek az alsóvárosi Nagy Antal-féle pályán lesznek, ott, ahol szeptember 11-én a Juventus rendezte serlegmérkőzéseit.

Bácskogradistai kugli-hírek. A Katolikus Kugli Klub vasárnap, október 2-án egész nap tartó díjazásos kugliversenyt rendez a Kozlik-féle pályán. A versenyre 5 díjat tűztek ki. Három dobás díja 2 dinár. — A Bak kuglicsapata részt vesz a sztáribecsei Jugoszlóvén és Napred kugliklub által október 2-án rendezett serlegversenyen.

Noviszádi Napred—Zselyeznicsár 219 —171, barátságos revánsmérkőzés, bíró Sándor.

Noviszádi Napred—Gragyanszki 274 —190. Bauer-pálya, barátságos, bíró Sándor. A kitűnő formában lévő Napred rekord-eredményt ért el a Gragyanszki elleni mérkőzésen, érdekes, hogy soha negyvenen alul nem ütött. Részeredményei: 41, 46, 48, 51, 48, 43. Ugyancsak a Napred hatos csapata 189 fás rekord eredményt ütött az edzőmérkőzésen. Részeredmények: 23, 42, 27, 17, 44 és 36.

A noviszádi Napred KK vezetősége kijelölte csapatait, amelyek a sztáribecsei Napred serlegmérkőzésén vesznek részt. Az alábbi játékosokat kérem, hogy felőtre sziveskedjenek a vasutállomáson megjelenni, az első csapat zöld játékruhát, a második csapat pedig fehér játékruhát hozzon magával, zöld jelvényel: Varga, Velisek, Droppka, Tóth, Kogoj, Karaba. — Zsuzsbori I., Kocsi, Kretsmár, Ferenczy, Fodor, Lotz és Gaál. — Intéző.

Kerékpárkirándulás Bácskapalánkára. Mivel a NAK vasárnap bajnokit játszik Palánkán az ottani PSK Szloga csapatával és vasárnap bucsu is lesz Palánkán, a NAK kerékpárszakosztályának vezetősége elhatározta, hogy ezalkalommal kerékpárkirándulást vezet Palánkára. Felkértnek a NAK összes versenyzői, valamint a kerékpár sport barátai, hogy amennyiben részt óhajtanak venni a kiránduláson, vasárnap délután 1 órára jelenjenek meg a Fehér Ökör vendéglő előtt, ahonnan egy csoportban indulnak Palánkára.

NŐ, MINT FUTBALLBÍRÓ
 — Mi az, Papucs ur, maga itt?
 Hiszen eddig nem érdekelték a meccsek.
 — Igen, de ezt a mérkőzést a feleségem vezeti és nagyon szeretném látni, amikor megverik.

Színház-Film

Hetvenhat éves analfabéta játszotta a Székelyföldön a „Jézusfaragó ember” egyik főszerepét

A Székelyföldön levő Kézdiszentlélek község fölött emelkedő Perkő nevű hegyen a falu műkedvelőgárdája előadta Nyirő József színművét, a Jézusfaragó ember-t. A szabadtéri előadás színpada és díszlete a lehető legtökéletesebb volt, a hegy fenyvesekkel borított oldala, az alatta zugó Kászton patak és az égbolton ragyogó csillagok tökéletes illúziót keltettek. A csodálatos terepen a lelkes ifjúság csáskányozta és ásta a hegyoldalt, míg végre litünöző nézőteret varázsolt a szabad ég alá.

Még páholyokat is ástak a meredek hegyoldalba.

A legények bevezették a villanyvilágítást, úgyhogy a szereplők teljes fényben játszottak. Első este a falu lakosságának mutatták be a darabot, a következő előadást pedig a vidék községeinek, közte Kézdivásárhely város magyar lakosságának.

A darab főszerepét, Ajnádyt Szakács Antal alakította, aki egyúttal rendezte is a székely darabot. Különösen hatásos volt Udó Márton szerepében egy 76 esztendőes öreg székely, Kovács János, aki bámulatosan végezte feladatát. Mintha csak róla mintázták volna az író Udó Márton alakját. A 76 esztendőes Kovács János, amikor elfogta a szerepet, így szólt:

— Olvasni nem tudok de majd az unokáim megtanítanak a mondókára.

És valóban unokái segítségével féljennappal tanulta a szerepet az öreg székely gazda, akit a környék lakossága lelkesen üdvözölt.

Zsindelyezik a kaszárnya tetejét Pacsiron. A hatalmas és megérdemelt sikert aratott operett a moravicaai tűzoltóárda a pacsirai meghívására vasárnap este a Bechtler-féle vendéglő nagytermében előadja. Az eddigi sikerek alapján nagy érdeklődést vált ki az előadás Pacsiron.

Szüreti bál rendez vasárnap a moravicaai Krivaja. Vasárnap este a Farkas Vince-féle nagyvendéglőben a Krivaja vígalmi bizottsága nagy és díszes szüreti bált rendez.

NOVISZÁDON AZ IFJUSÁGI BAJNOKI MÉRKŐZÉSEN A RÁDNICSKI CSAPATA A NAK-TÓL 7:0 ARÁNYU VERESÉGET SZENVEDETT

A hetes szám balsikert hozt annak, kit nyomon követ; Pusztulásba vitte Rómát S a régi görögöket.

Heten mentek Téba ellen, S közülük hat elesett; Róma meg hét halmon épült, S barbárok prédája lett.

A hét kövér esztendőre Jött hét sovány esztendő; Ehen haltak akkor sokan, Mert nem telt meg a bendő.

Hét görög bölcs nem tesz jóvá Hibát, mit egy balga tesz; Balsors ellen nem segíthet Se Pláton, se Szokratesz.

Hetedhét országon tudják, Hogy, hol hét van, baj van ott. — A NAK-tól a Rádnicski is Hét gölt épp ezért kapott.

FANYAR TÓBIÁS

KÖZGAZDASÁG

Nagyszabású német keleti kereskedelmi terv

Londonból jelentik: A Daily Telegraph Funk német gazdasági miniszter ankarai utazásával kapcsolatban berlini tudósítója táviratát közli arról, hogy Németország milyen nagyszabású tervet dolgozott ki arra, hogy a Közel-Kelettel való árucserét a Vörös tenger, a Szezi csatorna és a Földközi tenger kikapcsolásával hogyan lehetne

kizárólag a Fekete tengeren és a Dunán lebonyolítani.

A Rajna—Majna—Duna csatorna teljes kiépítése után a Duna torkolatától egészen a Rajnáig, sőt a Rajnán át egészen az Északi tengerig: a Kontinensen keresztül lehet szállítani a Duna jóvoltából a Közel-Kelet termékeit. Németország igen nagy súlyt helyez erre a nagy közlekedési útra és a jövőben minél nagyobb hasznát akarja látni az így feltárolt lehetőségeknek.

A Daily Telegraph berlini tudósítója szerint még ennél is nagyobb lehetőségek tárultak fel most. A Fekete tenger déli partján fekvő Trebizond ki-

kötőjét új vasutvonal köti össze a most elkészült transzirániai vasutal. Ez a vonal, amely Perzsiát átszeli,

közvetlen kapcsolatot teremt a Perzsa öböllel és az Indiai óceánnal.

Német gazdasági körökben máris elkészültek a tervek, hogy Indiából a Rajna vidékére a Vörös-tenger, a Szezi csatorna és a Földközi tenger teljes kikapcsolásával szállítsák az árucikkeket. Az indiai árucikkeket vonaton a Perzsa-öböl partjára szállítják, innen azután a transziráni és a trebizondi vasutvonalon egészen a Fekete tenger partjáig szállítják az árut. Itt

csak egyszerű átrakodásra

lesz szükség, mert azután a Fekete-tengert átszelő hajó a Dunán folytatja tovább útját a Rajna—Majna csatornáig. Német gazdasági körökben igen nagy jelentőséget tulajdonítanak ennek a tervnek, mert ez biztosítaná a német kereskedelem vezetőszerepét Kis-Ázsiában, Perzsiában, Irákban, Szíriában és Afganisztánban.

Nagy emelkedések a tegnapi beográdi értéktőzsdén

A müncheni tanácskozás hírére már a csütörtöki beográdi tőzsdén is szilárdabb volt a hangulat, mint szerdán, az értékek emelkedtek is keveset, de azért a bizonytalanság érzése még nem mult el teljesen. Tegnap azután valósággal felszabadult a tőzsde és olyan áremelkedések voltak, amelyek rendes körülmények között teljesen szokatlanok. A legtöbb papir megközelítőleg elérte azt az árfolyamot, amit a válság előtt jegyzett. A Ratna Steta csütörtöki árfolyama 439—439.50, áru 440.50 volt, ami a szerdaihoz viszonyítva négy pontos emelkedést jelent. Tegnap azután 30—33 pontos ugrásszerű emelkedést ért el a ha-

dikártérítési papir, de hasonlóan emelkedtek a többi papirok is. A Narodna Banka szerdán 7000, csütörtökön 7150, tegnap pedig 7.200 dinár volt. A privilegizált agrárbank, amely csütörtökön nyolc ponttal 215 dinárra emelkedett, tegnap 230 dináros árfolyamon kelt el.

Legfeltűnőbb azonban a berlini deviza emelkedése, a magánküzlemben csütörtökön 1375—1355 dinárral jegyezték, tegnap pedig már 1441.46—1421.46 volt az árfolyama.

A beográdi tőzsde szilárdsága az összes többi értékpapirokban is érezhető volt. Csehszlovák koronát és prágai devizát már négy nap óta nem jegyez a beográdi tőzsde.

Megindultak a hajók a Dunán

Tegnap 40 áruval megrakott uszály hagyta el Noviszádot

A csehszlovák—német vizsály kiéléződése következtében a csehek elzárták Pozsonynál a Dunát. Tekintve, hogy a Duna mindkét partja csehszlovák birtokban van, a német, magyar, de a többi állam hajói is kénytelenek voltak beszüntetni a forgalmat Bécs, illetve Ausztria és Németország felé. A hajóforgalom beszüntetése nagy megtorpanást okozott, mert éppen most folyik a romániai és jugoszláviai buza kivitele Ausztriába, Bécsbe, ahonnan

vonaton szállítják tovább Németország belső vidékére.

A pozsonyi Dunarész elzárásának hírére a bécsi rendeltetési uszályok mind megállottak a Dunán és nem

folytatták útjukat. Különösen Noviszádon pihent meg sok uszály, mert abban az esetben, ha egyáltalán nem lehetett volna uszályon Bécsbe jutni a buzá, akkor itt rakták volna vagonokba.

A müncheni megegyezés hírére azonban a Noviszádon horgonyzó 40 uszály

tegnap délelőtt felszedte horgonyját

és a vontatógöcsök az uszályokkal együtt megindultak Bécs felé. A hajóstársaságok ugyanis azt hiszik, hogy míg uszályikkal elérik Pozsonyt, addig a csehek is megnyitották már a Dunát és így simán juthatnak el uszályaik rendeltetési helyükre, Bécsbe.

□ Palesztinának az idén sok búzát kell importálnia. Palesztina ez évi buza-termése összesen 50.000 tonnát tesz ki, míg 170.000 tonnára van szüksége. Ily módon Palesztinának 1939 júniusáig 120.000 tonna búzát kell impor-

tálnia. A palesztinai buzabehozatal és buzaliszt 1937 júliusától 1938 júniusáig 50.000 tonnát tett ki. Az 1938/1939. években Palesztinának tehát 70.000 tonnával több búzát kell importálnia, mint az 1937/1938. években.

BEOGRÁDI ÉRTÉKTÖZSDE

Szeptember 30.

London (egy font) 212.61—210.56, Páris (100 frank) 119.20—117.77, Newyork (100 dollár) 4404.82—4368.51, Genf (100 svájci frank) 1003.52—996.45, Milánó (100 líra) 234.53—231.45, Amsterdam (100 hol. frt.) 2393.76—2379.16, Berlin (100 márka) 1774.40—1760.52, Brüsszel (100 belga fr.) 751.01—745.95, Szaloniki (100 drachma) 31.68—30.98, London mágnklíring 238.80—237.20, Berlin mágnklíring 1441.46—1421.46. — **Allampapírok:** 7 százalékos beruházási kölcsön 100—97.50, 8 százalékos külföldi kölcsön —94, 7 százalékos külföldi kölcsön 91—90, kötés 91, 4 százalékos agrárkölcsön 62, 2 és fél százalékos Ratna Steta 472—471, kötés 473—470, 6 százalékos bégluk kötés 90, 6 százalékos dalmát agrár —90. — **Részvények:** Narodna Banka 7200, Agrarna Banka kötés 230.

NOVISZÁDI TERMÉNYTÖZSDE

Buza, bácskai, Szombor és Noviszád környéki és középbácskai 155—157, felsőbácskai 156—158, Tiszai I uszály 160, Tiszai II uszály 159, bácskai és bánáti dunai uszály 157, begái uszály 158, tiszai csatorna uszály 157, felsőbánáti k. d. 156—158, délbánáti 152, szerémi Duna 153, szerémi, Száva 150, szerémi 155—157, szlavóniai 156—158. **Rozs,** bácskai 72 kgos 2 százalékos 145—147. **Árpa,** 64—65 kgos, bácskai és szerémi 148—152. **Zab,** bácskai és szerémi 135—140, szlavóniai 137.50—140. **Tengeri,** bácskai k. d. 138—140, bánáti k. d. 136—138, bánáti vrsaci paritásban 137—139, indiai paritásban 138—140. **Buzaliszt,** bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 255—265, kettős 235—245, ötös 215—225, hatos 195—205, hetes 165—175, hét és feles 125—130, nyolcas 110—115, szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 250—260, kettős 230—240, ötös 210—220, hatos 190—200, hetes 160—170, hét és feles 125—130, nyolcas 110—115. **Buzakorpa,** jutazsákokban, bácskai 98—100, szerémi 95—97, bánáti 94—96. **Fehérbab,** zsák nélkül 2 százalékos, bácskai és szerémi 320—325, szlavóniai rózsaburgonya 54—56, szlavóniai fehér burgonya 50—52. **Sertézsír** 25 kilós kannákban bruttó nettóért 1450—1475. Irányzat: nyugodt. Forgalom: közepes.

SZOMBORI TERMÉNYTÖZSDE

Buza, bácskai, Szombor környéki 153—155, szerémi Duna 153, Lovca 150, k. d. 155—157, szlavóniai 154—156, felsőbácskai 156—158, délbánáti 152, felsőbánáti 154—156, Tisza, uszályból I. 160, II. 159, Tisza, csatorna uszályból 157, dunai hajórakomány, Bácska Bánát 157, begái hajórakomány 158. **Rozs,** bácskai vasut 145—147. **Zab,** bácskai vasut 135—140, szerémi és szlavóniai 135—140. **Árpa,** bácskai 148—152, szerémi 148—152, bácskai tavaszi 67—68 kgos 180—185, szerémi tavaszi 67—68 kgos 180—185. **Tengeri,** bácskai vasut prompt 137—139, szerémi vasut prompt 137—139. **Bab,** fehér, bácskai 325—330. **Buzaliszt:** nullás gg és g 255—265, kettős 235—245, ötös 215—225, hatos 195—205, hetes 165—175, nyolcas 110—115. **Korpa,** prompt bácskai 98—100, szerémi 95—97. **Sertézsír,** új nagyhordókban 14.25—15.25, új közhordókban 14.25—15.25, kannában bruttó nettóért 13.50—14.50. **Füstölt szalonna:** 14.20—15.25, sózott szalonna pofa és hasalja nélkül 13.25—14.25. Irányzat: csendes. Forgalom: 44 vagon.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 7.15—7.70, Berlin 5.63—5.67, London 212.50, Zürich, Páris 11.875, London 21.20, Newyork 439.50, Brüsszel 74, Milánó 23.25, Berlin 176.50.

FIZESSEN ELŐ

A REGGELI UJSÁGRA

APRÓHIRDETÉSEK

ugy hetköznap, mint vasárnap egy szó 1.—dínár, NAGY BETUS 2.—dínár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.—dínár. Hirdetéseket a másnapi lapra dé után 3 óráig, szombton délt 12 óráig veszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli

ELADÓ

Eladó: egy 30 lóerős jókarban levő traktor, egy 15 mtmázsás csukott disznó-mérleg, egy jókarban levő Steierkocsi. Cim a kiadóhivatalban. 5986

HORDÓ 20 darab 300—500—700 literes eladó. Puskád Gyula, Temerin. 6105

KIADÓ

Szépen butorozott szoba 2 ággyal kiadó, esetleg 2 szoba is. Sumadijszka-ucca 7., Noviszád. — Ugyanott egy »Schaub« rádió eladó. 6118

KERESLET

Plevna cukorkagyárban Noviszádon vizsgázott gépész-lakatos állandó állást kaphat. Levelekre nem válaszolok. 5987

Megbízható bejáró szobalányt azonnalra felveszek. Usztavszka 14. 6112

Őszi tánckurzusok

megkezdődtek. Növendékek állandóan felvételnek, úgy a délutáni, mint az esti tanfolyamra

Táncintézetben, Subotica, Pašić va 10

ANDA U JULISKA

Leszállított húsrak

POPOVICS

mészátészkeiben:

Temerinszka u 33, Kralja Petra II. (Futoska) u 47 és Dunavska ulica 5. szám

Borúhús 10.-dínár
Birkahús 6.- „
Marhahús 8.- „

Szíves pártfogást kér
POPOVICS mészáros

A szpliti báni szőnyegszővőgyár SZŐNYEGKIÁLLÍTÁSA

Nyitva 1.38 szept. 26-tól október 6-ig a noviszádi Szokoldom I. emeletén Nagy választék perzsa szőnyegekben, háromféle minőségben. Eladás 12 vagy 24 részletre az ár emelése nélkül

Gyógyhatású „DUBRAVKA”-TEA

KÖVEK ELLEN

»DUBRAVKA« TEA, friss gyógynövényekből összeállítva, sikeresen használható vesekövek és epekövek ellen, valamint a vizeletben és a fenti szerveket összekötő részekben képződő kövek és lerakódó homok ellen. Pontos használati utasítás a csomagban. Eredeti doboz, 100 gramm ára 30.—dínár.

Kapható minden gyógyszertárban

Készíti: Kem. Farm. Laboratorij MR. PH. IVO ANDRIJIC, MOSTAR 3. Főlerakatok Zágrebben és Beogradban

Reg. S. Br. 14471 od 21. V. 1938

Holnap

mellékeljük a lexikon első kötetének bekötési tábláját

Minden olvasónk ingyen kapja!

Minden héten a Reggeli Ujság vasárnapi számában egy iv, illetve 16 oldal jelenik meg. Gyűjtse a Reggeli Ujság vasárnapi lexikon és idegen szavak szótárának mellékletét, két bekötési táblát ingyen kapja és ezáltal két gyönyörű szépen bekötött lexikonhoz juthat

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—58
Felelős kiadó: **André Dezső**
A kiadóhivatal vezetője: **Blazsek Ferenc**
Preplata — Előfizetés:
Egy hóra . . . . . 28.—dínár (kihordó útján 30 dín.)
Három hóra . . . . . 80.—dínár (kihordó útján 86 dín.)
Félévre . . . . . 160.—dínár (kihordó útján 172 dín.)
Izlazi svakodnevno. Megjelenik naponta
Pošt. čekovni račun — Postacsekk számla: Zagreb, 46.692